Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

10 ДЕКАБРЬ 1966 й. 1-йил чиқиши. ШАНБА. № 137. БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

«Ташсельмаш» заводи коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун умумхалқ мусобақасига қўшилиб, 15-механика цехи ноябрь ойи планини муддатидан олдин адо этди, декабрь ойи планини бажариш арафасида турипти. Бу тўғрида цех бошлиғи А. Полянин қуйидагича сўзлаб берди.

— Цехимиз коллективи ўз олдига юксак вазифаларни қўйган. Пахта териш машиналарининг барабанлари бизнинг цехда тайёрланади. Ноябрь ойида аҳил ишчиларимиз 1572 дона барабан тайёрлаб берди. Заводимиздаги барча цех каби бизнинг цехда ҳам социалистик мусобақа қизғин давом этмоқда. Бу йил корхонамиз ишлаб чиқарган пахта териш машиналари бункерларидан 1 миллион 330 минг тонна «оқ олтин» тўкилди. Деҳқон меҳнатини енгиллатаётган ана шу машиналарга запас қисмлар тайёрлаш ҳам бизнинг цехимиз зиммасига юкланган. Ишчиларимиз барабанлардан суткасига 110-120 тадан ишлаб чиқариб, кунлик топшириқларини 120-130 процент адо этмоқдалар.

Цехимизда ишлаб чиқарилаётган барабанлар ХТ-1,2 пахта териш машинаси учун энг зарур қисмдир. Мана шундай запас қисмларни тайёрлашда токарлардан Наташа Усаева, Ислом Умаров, Анна Смирнова, Салоҳиддин Мажидов, Жўрабой Зокиров каби меҳнатсеварларнинг ҳиссаси каттадир.

Завод коллективи ўтган етти йилликда 38 896 та машина ишлаб чиқарган бўлса, мана бу улуғ беш йилликда 43 минг пахта териш машинасини ишлаб чиқариб, пахтакорларга совға этмоқчи. Машина — деҳқоннинг дўсти, унинг қийинини осон қилади. Ана шу сўзларни ўз қалбларига сингдириб олган завод ишчилари зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Т. АЮПОВ,
А. НАСРИДДИНОВ.

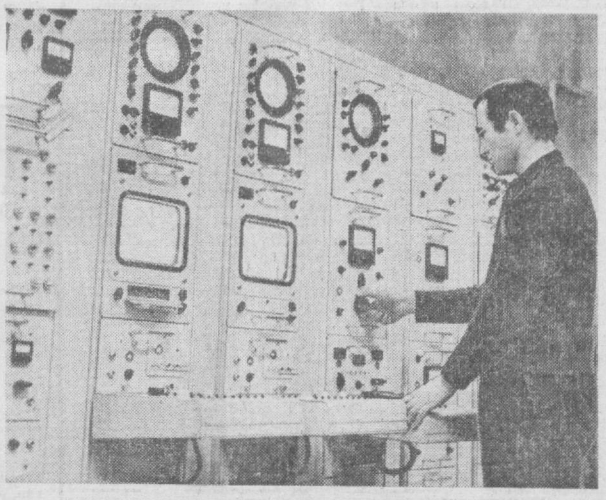

ТОШКЕНТ. Чехословакиянинг «Тесла» фирмасида ишлаб чиқарилган «Игла» янги телевизион передатчиги ҳозир Тошкент телемарказида қўлланиляпти. Янги аппарат иккинчи программани қабул қилиш зонасини кенгайтиришда яхши хизмат қилмоқда.

СУРАТДА: бош инженер Эркин Бойматов «Игла» передатчигини бошқаряпти.

Г. Пун фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЭРОНГА

Тошкент Қишлоқ хўжалиги химия машинасозлиги корхонасининг маҳсулотлари республикамиздан ташқари, чет элларда ҳам машҳур. Корхона маркаси босилган маҳсулотларни шу кунларда Тошкент юк станциясидаги платформаларга ортилаётганлигини кўриш мумкин.

Бугун корхона экспедитори станция ҳовлисига чиройли яшчикларга жойлаштирилган пуркагич ва чанглатгичларни олиб келди. Уларга «Эрон, Паҳлавий порти», деб ёзиб қўйилган.

Корхона коллективи жанубдаги ён қўшнимизнинг илтимосини бажо келтирди.

«Ташхимсельмаш» заводи маҳсулотлари мамлакатимизнинг бир неча шаҳарларига ҳам пешма-пеш юборилмоқда.

ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

Тошкентдаги «Шарқ гули» номли бадиий каштачилик артели тикувчиларининг тушки танаффуси мароқли ўтди. Бадиий кашта тикиш усталари «КПСС XXIII съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотларида ташкилий-партиявий ишларни кучайтириш» ҳақида лекция-суҳбатни тингладилар.

Тикувчи чевар хотин-қизлар ҳузурига бу сафар Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг илмий ходими Л. Йўлдошева меҳмон бўлиб келди. У ана шу темада хотин-қизларга лекция ўқиб, уларга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган V пленуми қарорларини атрофлича тушунтириб берди.

«Шарқ гули» артелига оталиқ қилаётган институтнинг илмий ходимлари бу ерга тез-тез келиб турадилар. Турли темаларда лекция ва суҳбатлар уюштирадилар.

Юзга яқин тингловчи иштирок этган лекция-суҳбат жуда қизиқарли ўтди.

ВИМПЕЛ КИМНИНГ ҚЎЛИДА?

Нарвонда турган қиз Тамара Никлудова ёриқларни шувар экан алебастр тугагани ҳақида бригада бошлиғини огоҳлантирди.

— Иш тамом, ўртоқ бригадир!

— Жуда шайтонсанда Тамара, — деди Пелагея Григорьевна уй ичидаги қизларга нималарнидир тушунтириб бўлгач, — алебастр тугаган бўлса, буёққа туш, ана у ўртоқларингга ёрдамлашиб тур. Геннадий алебастрга кетган, олиб келади.

— Икки кундан буён шунга ёлчимай қолдик. Кўпроқ келтириб қўйишнинг иложи йўқмиди-а?

— Бошқармага келтиришмабди. Мана, икки кундирки Шамир Габдулин бригадасидан олиб келяпмиз...

Ўртоқ П. Соколова жуда меҳнатсевар аёл. У йигитлардек меҳнат қилади. Ғайрати ҳам шунга яраша бор. Чорак асрдан буён қурилишда меҳнат қилаётган бу аёл гоҳ бригадир, гоҳ ишчи... Хуллас, ишнинг катта-кичигини ахтармайди. Дуч келган ишни қилиб кетаверади.

Тошкентда зилзила содир бўлди-ю, ўртоқ Соколова бошлиқ ремонтчилар бригадаси ишчиларида ҳам масъулият ошди. Чунки, кўпгина уйлар бузилиб, айримлари ремонт талаб қилиб қолганди.

Эскини тузатиб, эсинг кетар деб, бекорга айтишмаган. Дарҳақиқат эскисини тузатгунча янги уйни тиклаган осон. Начора, ҳаммасини бузиб тиклаш кўп вақт талаб қилса, бунинг устига бошпанасиз қолган оилаларни уй билан таъминлаш ҳам зарур.

Бригада ишчилари социалистик мусобақани қизитиб юбордилар. Бригаданинг 12 азамат ишчиси ҳалол меҳнат қилиб топшириқларни шараф билан адо этмоқдалар.

Илғор бригада аввало ишни Полтарацкий кўчасидан бошлади. Улар бу ерда 2 та 59 квартирали бинони 16 кунда тўла қўлдан чиқаришди. Сўнгра 45-қурилиш бошқармаси биносини ремонт қилишди. Уларнинг ҳалол меҳнатидан 146-ўрта мактаб ўқувчи ва ўқитувчилари беҳад хурсанд бўлдилар. Чунки, улар мактаб биносини муддатидан илгари, 20 августда фойдаланишга топширдилар.

Айрим кунлари икки сменада ишлашга тўғри келди. Айниқса сентябрь, октябрь ва ноябрь ойлари ремонтчилардан қаттиқ ишлашни талаб қилди. Бир ёқда қиш келяпти, иккинчи томондан об-ҳаво қийинчилиги уларни шоширибқўйди. Шундай бўлса ҳам аҳил коллектив барча қийинчиликларга бардош берди. Мария Руденко, Тамара Никлудова, Светлана Алтаева, Александр Ермаков ва Геннадий Галеев сингари азаматлар ремонт ишларида мусобақа байроғини баланд кўтардилар. Улар ойлик планларини 150-200 процентдан адо этдилар.

Мана икки ойдан буён бу илғор коллектив бошқарманинг кўчма Вимпелини қўлда сақлаб келмоқда. Улар ана шу вимпелни қўлдан бермаслик учун фидокорона меҳнат қилишаётир. Бригада бинокорлари шу кунгача Полтарацкий кўчасида кўплаб оилаларнинг уйини, Ленин район ЗАГС бўлимининг биносини, Дзержинский кўчасидаги ўнта уйни сифатли ремонтдан чиқардилар.

— Мана бугун Апанасенко кўчасида 49 оиланинг уйини ремонтдан чиқардик. Биз ишни тез ва соз бажариш учун курашмоқдамиз. Чунки, шароит шуни талаб қилмоқда. Янги йилгача, — дейди ўртоқ Соколова, — яна 250 оила учун турар жой биноларини ремонт қилиб берамиз. Бунинг ҳам уддасидан чиқиш учун тинмай ишлаяпмиз.

Ўртоқ Соколова бошлиқ бу илғор бригада 8-қурилиш трестига қарашли 45-қурилиш бошқармасининг илғор бригадаси ҳисобланади. Бу машъал бригада ишчилари ўртоқ Шамир Габдулин бошлиқ комсомол ёшлар бригадасини социалистик мусобақага чақирган.

Вимпел гоҳ у бригадага гоҳ бу бригадага ўтиб турибди. Вимпел ҳозирча ўртоқ Соколова бригадасида. Эртага қайси бригадага ўтиши икки бригада ишчиларининг ўзига боғлиқ.

И. МАҲМУДОВ.

Комсомол аъзоси Гулчеҳра Эшонхўжаева ўтган йили ТошМИ нинг даволаш факультетини муваффакиятли тугаллаб, Тошкентдаги Охунбобоев номли туғруқхонага ординатор этиб тайинланди. У қисқа вақт ичида коллектив ўртасида обрў қозонди.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯНГИ ЙИЛНИНГ «КЕЛИНИ»

Зафарли якунланаётган 1966 йил календарининг сўнгги саҳифалари йиртиляпти. Янги — 1967 йил яқинлашмоқда. Бу улуғ айёмга катта тараддуд кўрилмоқда.

Бугун пойтахтга Россиянинг юзлаб шаҳарларидан жўнатилган 15 минг арча дарахти ортган вагон етиб келди. Тошкент савдо бошқармаси олган телеграммаларга асосан, дўстларимиз яна 50 вагон арчани йўлга узатишибди. Ҳаммаси бўлиб, Тошкентдаги шодиёналарга 107 минг янги йил «келинчаги» келтирилади. Эрта-индин шаҳарда арча савдоси бошланади.

Пойтахтдаги Марказий Универмаг ва Савдо Маркази биноларида «келинчак»дек безатилган янги йил рамзи ўзининг фусункор ҳуснини кўз-кўз қила бошлайди. Бундан ташқари, бу савдо даргоҳларида арчаларнинг безаклари ва ўйинчоқлари билан савдо уюштирилади. Пойтахтнинг Фарҳод кўчасида фойдаланишга топширилган кўпқаватли бинонинг биринчи қаватида якшанба кунигача маданий ва хўжалик моллари магазини ишга туширилади. Бу магазин аҳолига арча ўйинчоқлари ва безакларини сотади.

Тошкентнинг 52 жойида арча савдоси уюштирилади. Улар Революция скверида, колхоз бозорларида, Пушкин майдонида, Чилонзор, Сергели, «Октябрь», «Партия XXI съезди» массивларида ва бошқа гавжум жойлардадир.

Янги йил кунларида пойтахтнинг Ленин майдони, Комсомол, Куйбишев, Навоий театри майдонларида ва Сергелида ҳамда кўпгина жойларда арчанинг осмон ўпар салобати чарақлаб туради.

Савдо ташкилотларининг ходимлари арча байрамига бағишлаб, олти юз эллик мингта совға тайёрламоқдалар. Бу совғалар касаба союз ташкилотлари орқали мактаб-интернатлар, мактаблар, болалар боғчалари ва бошқа кўпгина жойларга тарқатилади.

Пойтахтнинг Свердлов номли концерт залида болаларнинг янги йил байрамларини қувноқ ва мазмунли ўтказиш учун ҳозирданоқ тайёргарлик бошлаб юборилди. Бу иш Ленин номли Пионерлар саройининг мураббиялари зиммасига юклатилган. Сув спорти саройидаги арча байрами ўзига хос ажойиб манзара касб этади. Бу ердаги сув ҳавзасида турли хил мусобақалар ўтказилади.

Умуман янги йил Тошкентда гўзал, жозибали кутиб олинади ва кўнгилли ўтказилади.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Музика маданияти халқ университетининг биринчи машғулоти мазмунли ўтди. Ўзбекистон композиторлари уйи концерт зали тингловчилар билан лиқ тўлган эди.

— Бу йилги машғулотларимизни ўтган йилдагидан ҳам қизиқарли олиб бориш учун қатор тадбирларни белгилаб қўйдик,— дейди университет ректори А. Жабборов. — Тошкент Давлат консерваторияси педагоглари музика жанрлари бўйича ўқувчилар билан машғулотлар олиб боришади.

Тошкент Музика маданияти халқ университетининг машғулотларига 250 га яқин тингловчи қатнашяпти.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

УМУМИЙ ТАЪЛИМ МАСАЛАСИ ПЛЕНУМ МУҲОКАМАСИДА

Бу йил Чилонзор районидаги 42 та умумий таълим мактабида 44 минг 700 дан ортиқ бола, ишчи-ёшларнинг 13 та кечки мактабида эса 3 мингдан ортиқ ишчи ўқимоқда. Уларнинг ҳар томонлама чуқур билим олишлари, жисмоний жиҳатдан чиниқишлари учун мактабларда ҳамма шароитлар яратилган. Кўпчилик мактабларда физика, химия биология кабинетлари ташкил этилган. Район мактабларида 1972 тажрибали ўқитувчи ишлаб турибди. Уларнинг кўпчилиги олий маълумотлидирлар.

Бироқ ҳамма мактабларда ўқув-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилганми? Бу ишга мактаб коллективлари, бошланғич партия ва комсомол ташкилотлари қандай ҳисса қўшмоқдалар? Мактаб ёшидаги болаларнинг ҳаммаси ўқишга жалб қилинганми?

Район партия комитетининг пленуми ана шу масалаларга эътибор берди.

Район партия комитетининг биринчи секретари О. Соқиев пленум қатнашчиларининг диққатини баъзи мактабларда ўқувчиларнинг бир қисми мактабдан кетиб қолаётганлигига жалб қилди. Текшириш натижасида 173-(директори Ҳакимов, партия ташкилотининг секретари Юсупов ўртоқлар), 178-(директори Ледяева, партия ташкилотининг секретари Стемпковский ўртоқлар), 131-(директори Қаюмов, партия ташкилотининг секретари Абдуллаев ўртоқлар) ва бошқа мактабларнинг микроучасткаларида ўқишдан қолиб кетган болалар аниқланган.

Кўпгина мактабларнинг айрим синфларида ўқув-тарбия ишларининг паст савияда олиб борилиши, айрим ўқитувчилар, мактаб раҳбарлари, партия ташкилотларининг яхши ўзлаштиролмаётган ўқувчиларнинг тақдирига бепарволик билан муносабатда бўлишлари натижасида улар бир неча йиллаб синфдан-синфга кўчолмай, қолиб келмоқдалар. Уларнинг бир қисми эса мактабдан бутунлай кетиб қолмоқдалар.

Фақат ўтган ўқув йилининг ўзида 2223 ўқувчи синфда қолдирилган. Ана шу синфда қолдирилган ўқувчилардан 307 бола ўзининг қобилиятига ишонмасдан мактабга келмай қўйган. Уларнинг бир қисми ишга жойлашган бўлса, бир қисми мактаб ва ота-онасининг назоратидан четда қолиб, кўчада санқиб, ножўя ишлар билан шуғулланиб юрибди. Фақат шу йилнинг 9 ойи мобайнида ана шундай болалардан 337 киши район милиция бўлимининг болалар хоналарига келтирилган.

Райондаги мактабларнинг куни узайтирилган группаларида ҳам қолоқ ўқувчилар билан ишлаш яхши йўлга қўйилмаган.

82-мактаб бошланғич партия ташкилотининг секретари А. Измайлова ўз сўзида мактаб комсомол ташкилотига раҳбарликни кучайтирганликлари, тарбияси қийин болаларни коммунистлар оталиққа олганликлари тўғрисида гапирди.

Пленум қатнашчилари 168-мактаб директори В. Шевьёва, 188-мактаб илмий мудири Р. Бараш, гўшт комбинатида тузилган оила ва мактабга кўмаклашиш советининг раиси Т. Лучкина ўртоқларнинг ўз тажрибалари тўғрисидаги сўзларини зўр қизиқиш билан тингладилар.

Пленумда район халқ маорифи бўлимининг мудири М. Нишонов, район ижроия комитетининг раиси М. Г. Белоногов ўртоқлар ҳам сўзладилар.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан резолюция қабул қилди.

АҲОЛИ МАМНУН

Пойтахтимиздаги Болгар даҳаси массиви тобора обод бўлиб бормоқда. Массивда янги-янги уй-жой бинолари, магазинлар қад кўтармоқда. Янги кўчалар очилиб, ободонлаштирилмоқда.

«Новий путь» кўчаси аҳолиси учун яна бир қулайлик яратилди. Кўчага бир неча километр водопровод қувурлари ётқизилиб, сув келтирилди. Тўрт жойга водопровод колонкалари ўрнатилди. «Водоканал» трестининг Х. Икромов, Д. Петров, Р. Ирисбоев, М. Кефёдов каби уста водопровод қурувчилари қисқа вақт ичида аҳолини зилол сув билан таъминладилар.

КЎЗНИ ҚУВОНТИРАДИ

Ҳозирги замонавий уйларнинг олд кўринишига ва ер ости йўлларининг деворларига ранг-баранг сирли сопол плиталарнинг ишлатилиши бизни унчалик ажаблантирмайди.

Лекин бу бинолар деворидаги, ер ости йўллар ва йўлакларидаги сопол плитачаларнинг ранги яқин орада қониқарли даражада ёрқинлашади. Шу беш йилликда Гучков сопол буюмлари заводида саксон хил рангдаги сирланган сопол плиталар ишлаб чиқарилиши кўзда тутилмоқда.

Ҳозирда серияиаб ишлаб чиқарилаётган сирли сопол плитачаларнинг тури ўн хил рангга етиб қолди. Яқин вақтлар ичида рангининг жилваси билан осмон камалагидан қолишмайдиган плиталар Тошкент қурилишларига етказиб берилади.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ. Жумуртов майдалаш-саралаш заводидаги майдалаш корпусида технологик ускунани монтаж қилиш бормоқда. Корхона йилига тўрт юз минг кубометр маҳсулот ишлаб чиқаради.

Суратда: асбоб-ускуналарнинг монтаж қилиш пайти. Н. КЛЮЧНЕВ фотоси, (ЎзТАГ).

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ЭНЕРГЕТИКЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Шарқий Словакиянинг Вонна шаҳридаги тепловой электростанциясида 100 минг киловатт қувватли олтинчи энергетика блоки тажриба тариқасида фойдаланиш учун топширилди. Бу ерда қурилишнинг биринчи босқичи тугади ва белгиланган 660 минг киловатт қувватга эришилди. Электростанциянинг катталигини шу фактдан ҳам кўриш мумкинки, биринчи навбатда ўрнатилган агрегатларнинг ўзигина урушдан олдин бутун Словакияда ишлаб чиқарилган энергиядан 4 баравар кўп энергия ҳосил қилмоқда.

Шу беш йилликда (1966—1970 йиллар) Чехословакияда янги турбоагрегатлар ишга туширилади. Республикада жами электр энергия ишлаб чиқариш 49 миллиард киловатт-соатга етказилади.

„ДЎСТЛИКНИНГ ЯНГИ ДАЛИЛИ“

ПНОМПЕНЬ. Камбоджа жамоатчилиги СССР Олий Совети Делегациясининг визитига зўр қизиқиш билан қарамоқда. Пномпень радиосининг совет делегацияси визитига бағишлаб эшиттирган шарҳларида бундай дейилади: совет парламенти делегациясининг мамлакатимизда саккиз кун турадиган бўлиб Пномпенга келгани кейинги йилларда муттасил мустаҳкамланиб бораётган дўстлик доимий ривожланаётганлигини бизга кўрсатувчи далил бўлмоқда. Совет меҳмонларининг мамлакатимизда бўлиши, дейилади радионинг шарҳида, Камбоджа билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга олиб келиши шак-шубҳасиздир. Бу дўстлик аввало ишончга ва ҳамжиҳатликка асосланмоқда.

Жаҳоннинг буюк давлати бўлган Совет Иттифоқи, дейилади радионинг шарҳида, дўст мамлакатлар билан ўз муносабатларини ҳеч бир халқни камситмай, тўла тенглик асосигагина қурмоқда.

Жанубий Африка статистикаси

ЛОНДОН. Фақат 1963-64 йилнинг ўзидагина Жанубий Африка судлари ва трибуналлари 157 кишини ўлим жазосига ҳукм қилди. Бу хабарни Преториядаги статистика бюроси эълон қилди. Шу хусусда эълон қилинган докладга 1963-1964 йилда 48 киши умрбод қамоқ жазосига ҳукм қилинганлиги ҳам айтилган. 362 киши «кўпорувчилик ишлари» билан шуғулланишда айбланиб, турли муддатларда қамоқ жазосига ҳукм қилинганлар. Ниҳоят, «коммунистик фаолиятни бостириш тўғрисида» деган машъум қонун асосида яна 594 киши қамоққа ташланган. (ТАСС).

КОММУНИСТЛАРНИНГ ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИ

УЛАН-БАТОР. «Унэн» газетасининг қардош партиялар Москва кенгашларининг йиллигига бағишланган «Коммунистларнинг ўз ҳаракатларини бирлаштиришлари уларнинг интернационал бурчидир» сарлавҳали мақоласида бундай дейилади: империалистик реакция ўз кучларини бирлаштираётган шароитда барча революцион кучларни, биринчи навбатда шу кучларнинг таянчи бўлган халқаро коммунистик ҳаракатни ҳар томонлама жипслаштириш мутлақо зарур бўлиб қолмоқда.

1960 йилги баёнотда, дейилади газетанинг мақоласида, коммунистик ҳаракатнинг етилган проблемаларини коммунистик ва ишчи партияларнинг муҳокама қилиши, ягона йўлни белгилаб олиш учун муштарак мақсадларга эришмоқ учун олиб борилаётган курашдаги ҳамкорлик масалаларига доир тажриба алмашиш ва фикрлашиб олишнинг муҳимлиги кўрсатиб ўтилди.

Газета Хитой раҳбарларининг бузғунчилик ҳаракатларига тўхталиб, бу ҳаракатлар «империализмга қўл келмоқда ҳамда халқларнинг социал ва миллий озодлигига катта зарар етказмоқда», деб ёзади.

КАРФАГЕН КИНОФЕСТИВАЛИ

ТУНИС. Бу ерда халқаро Карфаген кинофестивали давом этмоқда. Бу фестивалда жаҳоннинг 29 мамлакати, шу жумладан Совет Иттифоқи ҳам қатнашмоқда.

Тунис пойтахтининг кинотеатрларида «Қон қардош» деган совет бадиий фильми, Германия Демократик Республикасининг «Вернер Хольт саргузаштлари» деган тўла метражли бадиий фильми, Болгариянинг «Жазирама туш пайти» деган бадиий фильми ва бошқа бир қанча фильмлар кўрсатилди.

Тунисликлар социалистик мамлакатларнинг киносанъатига жуда қизиқиб, юксак баҳо бермоқдалар.

Т. Живковнинг болгар студентлари билан учрашуви

Софияда Болгария Коммунистик партияси раҳбарларининг студентлар байрами муносабати билан болгар студентлари вакиллари билан традицион учрашуви бўлди.

Болгария Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Тодор Живков тўпланганлар олдида нутқ сўзлади. Нотиқ Болгария Коммунистик партиясининг яқинда бўлиб ўтган IX съезди қабул қилган қарорларга батафсил тўхталиб ўтди. Болгария Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари баъзи бир ташқи сиёсат проблемаларига тўхталиб, Хитой раҳбарларининг тутган позицияси Вьетнам проблемасини ҳал қилишга зарар етказмоқда, деди. У, Болгария бундан буён ҳам қаҳрамон Вьетнам халқига зарур бўлган маънавий ва моддий ёрдамини кўрсатаверади, деди.

Т. Живков коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг кенгашини чақириш зарурлигини яна таъкидлаб ўтди.

ТОШКЕНТ: ХАЛҚЛАР БИРОДАРЛИГИНИНГ ОЛИЙ НАМУНАСИ

КАТТА РАҲМАТ!

Сарғайиб кетган, 1925 йилга тааллуқли архив ҳужжатлари стол устида турибди. Уларда Тошкент шаҳар Советининг аҳолига ҳисоботи ёзилган. Шаҳар раҳбарлари ўз ҳамшаҳарларига бюджетнинг 37 минг сўм маблағини қурилишга сарфлаганликлари ҳақида ҳисобот беришган. Бу пулга бир неча ўн метр кўча, клуб, бир неча уй қурилган. Бизнинг ота-боболаримиз янги Тошкентни барпо этишни ана шу тарзда бошлаган эдилар. У пайтлар Ўзбек Совет Социалистик Республикаси тузилганига энди бир йил бўлган эди.

Ёш республика олдида янгидан-янги сиёсий, хўжалик ва маданий проблемалар турар эди. Партия мамлакатимиздаги миллатларни жипслаштиришга доимий ғамхўрлик қилиб, меҳнаткашларга дўстлик туйғуларини, ватанпарварлар ва интернационалистларнинг энг яхши фазилатларини сингдирар эди.

Тошкентимизда аҳоли сони жуда ўсди. Ўша даврдагига нисбатан беш марта кўпайди ва ҳозир 1 миллион 200 минг кишини ташкил қилади. Шаҳарда 60 миллат вакиллари яшайди.

Хуллас, ҳаёт ўз оқими билан кетаётган эди. Биз шаҳримизни, унинг экономикасини янада тараққий эттириш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини тағин ҳам оширишни мўлжаллаётган эдик. Лекин, баҳорда апрель тонгида, ўжар табиат шаҳримиз бошига кулфат солди.

Совет ҳокимияти йилларида қурилган бинолар зилзилага бардош берди. Лекин зилзила - эски, революцияга қадар қурилган уйларни тўкиб ташлади. Айниқса зилзила марказида шундай бўлди. Шаҳарда эски бинолар кўп бўлганлиги учун офат ҳам катта бўлди. Шаҳар 2 миллион квадрат метрдан ортиқ турар жойдан ажралди. 70 мингдан ортиқ оила бошпанасиз қолди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Тошкентга зилзила бўлиб ўтган заҳотиёқ етиб келишганида ҳаммамиз чуқур ҳаяжон оғушида қолдик. Тез орада КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Тошкентда рўй берган зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан Ўзбекистон ССРга шошилинч ёрдам кўрсатиш чоралари ҳақида» қарор қабул қилди.

Тошкент шу ондаёқ мамлакатимиз меҳнаткашларининг интернационал дўстлигини ҳис этди. Барча иттифоқдош республикалар бошига кулфат тушган шаҳарга ёрдам беришга тайёр эканлигини айтишди. Уларнинг сўзидан ҳам иши тезроқ амалга ошди. Тошкентга мамлакатнинг турли районларидан керакли юклар ортилган эшелонлар дарҳол юборила бошланди.

Ташкилотлар, мамлакатнинг турли бурчакларидаги кишилар тошкентлик болаларни ёзги каникулни ўз бағрларида ўтказишга чақирдилар. Ўзлари учун санаторийларга, дам олиш уйларига, пионер лагерларига олиб қўйилган йўлланмаларини шу болаларга бердилар. Бир неча кун ичидаёқ юз мингга яқин бола Тошкентдан олиб кетилди.

Фалокат фалокатлигича қолар экан-да. Баъзилар ундан бениҳоя қўрқади, ваҳимага тушади. Лекин тошкентликлар ўзларини йўқотиб қўйишмади. Ҳатто қаттиқ зилзила бўлиб турган кунларда ҳам шаҳар кўчаларида бир нафас ўтириб, чой ичиб олаётган табаррук қарияни кўриш мумкин эди. Унинг бир қўлида пиёла, бир қўлида эса бирон бир гўдак бўлар эди. Бу манзара шаҳримиз кишиларининг теран хотиржамлигидан дарак берар эди.

Тинчлик ва хотиржамлик. Халқларимизнинг оға-иниларча дўстлиги ва ўзаро ёрдами мана шу хотиржамликка асос бўлди.

Тошкент кўчаларига биринчилар қаторида шонли Совет Армиясининг жангчилари етиб келдилар ва шаҳарни қайта тиклаш ҳамда қуришнинг энг оғир вазифаларини ўз зиммаларига олдилар.

Бир воқеани ҳеч унутмайман. Эҳтимол бу воқеа Тошкент тарихига умрбод ёзилиб қолар. Биринчи зилзиладан сўнг кўп ўтмай, Краснодардаги 11-трестнинг бош инженери А. Н. Сагиев шаҳримизга учиб келди.

— Ҳамшаҳарларим жуда хавотирланишяпти, — деди у. — Қандай ёрдам кўрсатишимиз мумкин деб сўрашяпти. Учишга қанот боғлаб турибди.

«Учишга қанот боғлаб! Минглаб одамлар шундай таклиф қилишди. Москва, Ленинград, Краснодар, Киев ва қардош республикалардаги бошқа шаҳарларнинг қурувчилари бажонидил ёрдамга етиб келдилар. Агар ёрдамчиларнинг баъзиларини номма-ном тилга олмаган бўлсам, мендан ранжимасинлар, негаки битта мақолада уларнинг номини санаб ўтиш мумкин эмас. Тошкентни бутун мамлакат қайта тикламоқда ва қурмоқда. Дўстлар, биз сизларга катта раҳмат деймиз!

Яна краснодарликларга қайтайлик. Борис Лаврентьевич Михайлов бошчилик қилаётган машҳур бригада уйлардан бирини қуриб битказмоқда. Бу уйга кўчиб кирган кишилар қурувчилардан беҳад мамнун бўладилар. Квартиралар чиройли, қулай. Бинодаги мемориал тахта Россия ишчиларининг номини абадийлаштиради.

Дўстларнинг миллиони! Тошкентликлар ўз дўстларининг шаҳар қурилишига берган ёрдамини шундай деб атамоқдалар. Чиндан ҳам ҳақиқий биродарларгина бир-бирига шу қадар катта ёрдам кўрсатиши мумкин. Россия, Украина, Белоруссия, Қирғизистон, Қозоғистон, Туркманистон, Эстония, Латвия, Литва, Грузия, Озарбайжон, Молдавиядан келган қурувчилар ўз материаллари, ўз маблағлари ҳисобига 1966 ва 1967 йиллар мобайнида Тошкентда бир миллион квадрат метр турар жой барпо этадилар. Миллионга дастлабки ҳисса қўшилди.

Чилонзорда, 5-кварталда, Дўстлик проспекти Муқимий кўчаси билан қўшилиб кетадиган ерда луганскликлар битта уй барпо этдилар. Уй тўйлари ўтказилди ҳам. Уй деворидаги мемориал тахтага шундай ҳаяжонли сўзлар ёзилган:

«Бу бино Украина ва Ўзбекистон бузилмас дўстлигининг тимсоли каби абадий турсин!»

Москва қурувчилари ҳам сифатли ишламоқдалар. Улар пойтахтдан узоқ ерларда ҳам худди Москвадаги каби тез суръат билан чиройли бинолар қурмоқдалар. Улар бутун бир кварталнни бунёд этадилар. Ҳозир бу квартал шаклланиб қолди.

Революция бешиги — Ленинград Тошкентга ўзининг энг яхши вакилларини юборди. Улар Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги арафасида Чилонзордаги кварталлардан бирини бунёд этиб тугаллайдилар.

Ноябрь ойининг бошларида Тошкент ўзининг йўлдоши — Сергели шаҳрининг туғилганлигини зўр тантана билан нишонлади. Бу ерда бир ярим минг оила ҳовли тўйи ўтказди. Янги шаҳарда Москва, Днепропетровск, Белорус, Смольная кўчалари барпо этилди. Бу жангчиларимизнинг тинч меҳнат фронтидаги жасоратидан нишонадир.

Тошкентликлар ва дўстларимизнинг меҳнати билан Чилонзор ҳамда Височовольтная, Рисовая ҳамда Қорақамиш, Болгарские огороди ҳамда Юнусобод турар жой массивларининг чегаралари кенгаймоқда. Энг қийин муддат ўтиб кетди. Шаҳарда битта ҳам палатка қолмади. 10 мингдан ортиқ оила қулай ва шинам квартираларга ордер олди. 42 мингдан ортиқ квартира қайта тикланди ва ремонт қилинди.

Ҳамкорлик билан қилинган меҳнатнинг бугунги натижалари тошкентликларни қувонтирмоқда. Унинг келажаги эса кишини янада ҳаяжонга солади. Беш йиллик мобайнида шаҳарда 5 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой, 93 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 45 минг ўринлик болалар боғчалари қурилади. Шу йилнинг ўзидаёқ ва келгуси йили тошкентликлар 72 мингдан ортиқ янги квартира оладилар. 1967 йили биргина «Главташкенстрой» трестининг ўзи ҳар куни бир миллион сўмлик ишни бажарадиган бўлади.

Орадан кўп ўтмай Тошкент Совет Иттифоқининг энг гўзал шаҳарларидан бирига айланади. Мутахассислар бу ҳақда ғамхўрлик қилишмоқда. СССР архитекторлар союзи правлениеси президиумининг Тошкентда бўлиб ўтган кенгашида шаҳар марказини қуриш лойиҳаси муҳокама қилинди ва тасдиқланди. Бу район зилзила маркази бўлиб, айниқса қаттиқ зарарланган эди. Мамлакатнинг энг яхши бинокорлари фан ва практиканинг сўнгги ютуқлари асосида янги Тошкентни бунёд этиш лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Улар лойиҳага ўз тажриба ва талантларини сарфладилар. Шаҳримиз янада яшариб кетади, яшил либосга бурканади, бундан ҳам кенгроқ ва юксакроқ бўлиб қолади. Совет кишиларининг дўстлиги билан барпо этилаётган уйларнинг дастлабки қаватлари эпицентрнинг ўзидаёқ қад кўтара бошлади. Бу биноларни тошкентликлар ва мамлакатдаги қардош республикалар халқлари юборган вакиллар қурадилар.

Катта раҳмат, дўстлар!

Х. АСОМОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси.

СУРАТДА: янги Тошкентни бунёд этишда барча қатори ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келаётган ленинградлик 7-қурилиш участкасининг монтажчиси В. С. Крилосов.

А. Тўраев фотоси.

ҚУЛАЙ ВА ШИНАМ

Латвия ўзининг Рига, Даугавпилс, Резекне ва бошқа шаҳарларидан Тошкентга бинокорлар юборган. Биз Чилонзордаги 4-квартала уйлар қуряпмиз. Ёнгинамизда эса эстонлар, литваликлар, белоруслар, грузинлар, қозоқлар, молдаван ва озарбайжонлар уй қуришмоқда.

Саккиз республика вакилларининг ҳар бири бу ерда ўз типовой лойиҳаси бўйича «ўз» уйларини қуради. Биз қулай ва шинам бинолар қуришга ҳаракат қиламиз. Биноларнинг олд қисми оқ рангга бўялади ва уларга махсус пуркаш усулида жило берилади. Деразаларнинг рахига эса қизил ғишт териладн.

Латвия қурувчилари учта турар жой биноси барпо этишга киришганлар. Юз квартирали уй эса пардоздан чиқай деб қолди. Конституция куни арафасида болалар боғчасига пойдевор ётқиздик.

Эдуард РАУБЕШКО.
Латвия қурилиш-монтаж поездининг бош инженери.

БАҲАМ КЎРАМИЗ

Ленинградликлар Тошкентда қураётган уйларни «Главленинградстрой»нинг энг яхши пардозчилар бригадаси қўлдан чиқармоқда. Фёдор Семёнович Ерошин бошлиқ машҳур бригада аъзолари ҳам Ўзбекистон пойтахтига келишган. Бригада бўяш ишларини тўла механизациялаштирилганлиги билан шуҳрат қозонган. Ерошин бошчилигидаги пардозчилар бригадаси ишлаётган механизмлар аъло баҳо олган. Фёдор Семёнович ҳамда коллектив аъзоларининг кўпчилиги Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг медаллари билан мукофотланган.

Бригада Тошкентда ленинградликлар қурган уйларни пардоздан чиқарибгина қолмай, ўз тажрибаларини дўстлар билан баҳам кўрмоқда. «Главташкентстрой» пардозчилари ва шаҳар ижроия комитети ҳузуридаги қайта тиклаш ишлари билан шуғулланувчи трест пардозчилари билан тўрт марта суҳбат ўтказилди. Машҳур усталар ишни ташкил қилиш, оғир иш процессларини механизациялаштириш ҳақидаги ўз тажрибаларини гапириб бердилар. Тошкентликлар назарий жиҳатдан иш ўрганибгина қолмай, амалий жараёнларни ҳам кузатдилар. Пистолет воситасида чанг чиқармасдан плиталарни тешиш, халқаларни ўрнатиш ва бошқа усулларни кўрдилар.

Биз ленинградликлар ютуқларимиз тошкентликларга маъқул бўлаётганидан мамнунмиз. Ўзбек дўстларимиз тажрибаларимизни ўрганишаётгани эса бизни айниқса хурсанд қилмоқда.

А. СЕМЕНОВ,
«Главленинградстрой»га қарашли «Ленинградоргстрой» трестининг бош инженери.

„Ц—15" микрорайони

Муддат қисқа эди. Харьков «Укргорстройпроект» институтининг архитектор ва инженерлари саноқли кунлар ичида «Ц-15» турар жой микрорайони бинолари лойиҳасини ишлаб бердилар. Бу район шаҳар марказида, 20 гектар майдонда қад кўтаради.

Лойиҳа топшириқларини тайёрлашда архитекторлардан К. Баров, Е. Харченко, О. Вирченко, З. Чернишова, И. Тарасова, институт бош конструктори М. Виниковский, лойиҳа бош инженери Т. Божко ва бошқалар иштирок этдилар.

Микрорайонда икки, тўрт ва тўққиз қаватли бинолар қад кўтариб, уларнинг умумий сатҳи 55 минг квадрат метрни ташкил этади. Шунингдек, мактаб, болалар муассасалари, магазин ва чойхоналар бунёд этилади. Боғ, физкультура майдончалари, ариқлар, фонтанлар, енгил машиналарга мўлжалланган гаражлар учун ҳам жой тайёрланади.

Лойиҳа тасдиқланди. Тошкентда ишлаётган харьковлик қурувчилар уни амалга оширадилар.

П. МЕЖИБОРСКИЙ,
«Укргорстройпроект» институти инженерлар группасининг бошлиғи.

ТАБАРРУК УЙ

Бу уй Чилонзор районидаги бошқа уйлардан фарқ қилмайди: 40 квартирали, тўрт қаватли, балконли, ойнаванд уй. Лекин биз учун у табаррук ҳисобланади.

Июль ойида коммунист Раҳим Зиёевнинг ташаббуси қанот ёйгани эсимда бор. Ғайратга-ғайрат қўшиб, шаҳар аҳолисига пландан ташқари уй қуриб берамиз, деган эди у. Тошкент шароитини билган, унинг қурилиш майдонларида меҳнат қилаётган кишигина бу ватанпарварлик ташаббусининг нақадар улкан эканлигини ҳис қила олади.

Мана ниҳоят ғалаба қўлга киритилди. Раҳим Зиёев бригадаси пландан ташқари қурган дастлабки уйни фойдаланишга топширди. Бу бино Чилонзордаги «Е» кварталида жойлашган. Унинг атрофида бошқа янги бинолар ҳам қад кўтарди. Илғор йигит ташаббусини минглаб қурувчилар қўллаб-қувватлашди. Шуларнинг қаҳрамонона меҳнати туфайли умумхалқ байрами — Конституция кунига қадар янги биноларнинг умумий майдони 350 минг квадрат метрга етди. Йил охиригача эса бу рақам ярим миллионга етиши керак.

Бу вазифа жуда улкан ва масъулиятли. Лекин, ўзида 40 миллатнинг 50 минг вакилини жипслаштирган «Главташкентстрой» бинокорлари уни бажаришга қодирдирлар. Бинокорлар орасида Раҳим Зиёевнинг дўстлари — Ёқуб Зоиров, Мирза Раҳмонов каби юзлаб, минглаб тажрибали усталар, ишлаб чиқариш ташкилотчилари бордир.

Бош пудратчи моддий-техника базаси кенгаймоқда ва мустаҳкамланмоқда. Зилзиладан сўнг «Главташкентстрой» трести атрофига жипслаштирилган пудратчилар сафига яқинда яна бири қўшилди. «Висотстрой» деб номланган бу трест барча илғор технология ишларини ташкил этиш вазифаларини ўз зиммасига олади. Бу трестнинг номи ўзига монанд. Коллектив баланд ва улкан бинолар қуриши керак. Ҳозир трест коллективи Ленин майдонида иккита осмон ўпар бино ва Революция боғи ёнида меҳмонхона қурмоқда.

Янги Тошкентни коммунистлар ва партиясизлар бунёд этмоқдалар. Гарчанд қурувчиларимизнинг кўпчилигида партия билети бўлмаса-да, улар коммунистлар каби ишламоқдалар. Негаки уларни улуғ Ленин партияси тарбиялаган.

Гимнастика бўйича 35-СССР чемпионати ўтказилган «Ёшлик» спорт саройи яқиндагина спортчилардан бўшади. Бу ерда барча иттифоқдош республикаларнинг спортчилари беллашдилар. 300 дан ортиқ мастер Совет Иттифоқи чемпиони номини олиш учун курашди.

Ваҳоланки, улар шаҳримизга келмасидан бор-йўғи икки ой илгари спорт манежи ўрнида темир бетон каркаслари қаққайиб турар эди. Манеж муддатида қуриб битказилади, дейишга тили бормасди кишининг. Шунга қарамай қурилиш муддатида битди. А. Запольская бошлиқ пардозчилар, И. Сакмаркин ва А. Аскольский бошлиқ дурадгорлар В. Донской бошчилигидаги сувоқчилар, А. Газизов раҳбарлигидаги бўёқчилар ва бошқалар абжирлик билан ишладилар.

Коммунистлар олға! Бир вақтлар жанг майдонларида янграган бу хитобнома энди Тошкентда жаранглaмоқда.

Н. ЗОКИРОВ,
«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» партия ташкилоти секретарининг ўринбосари.

«Киевгорстрой» трестининг илғор пардозловчилари эр-хотин Пётр ва Галина Морозлар кундалик топшириқларини бир ярим икки ҳиссадан бажармоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

ТЎҚҚИЗ БАЛЛГА ЧИДАЙДИ

Ереван билан Тошкентнинг ораси деярли уч минг километр. Лекин гап дўстларга ёрдам бериш ҳақида борганида масофа деган тушунча мутлақо қисқариб кетади.

Бизнинг республикамиз Ўзбекистон пойтахтида саккизта 60 квартирали беш қаватли уйлар барпо этмоқда. Уларнинг умумий майдони 15 минг квадрат метрдан ошади. Қурилиш ишларини Ереван уйсозлик комбинати олиб бормоқда. Авваллари у 7 балли зоналар учун конструкциялар ишлаб чиқарар эди. Лекин корхона учун Рисовая массивида ажратилган майдон бинолар чидамлигини янада оширишни талаб қилади.

Дастлабки юкни юбориш олдидан катта тайёргарлик ишлари олиб борилди. «Арморгтехстрой» трестининг конструкторлари темирйўл вагонларига темир-бетон конструкцияларни ортиш учун махсус металл мосламалар ясадилар, металл конструкциялар заводи эса уларни тайёрлаб берди. Республика қурилиш министрлигига қарашли дурадгорлик маҳсулотлари комбинати, 2 ва 8-темир-бетон конструкциялари заводларининг ишчи-инженерлари ҳам Тошкентга ёрдам ишига ҳисса қўшдилар.

Бу йил биз тўртта уйни фойдаланишга топширишни ўйлаяпмиз. Улар зудлик билан қурилмоқда. Бугун эрта 50-уй пардоздан чиқади. Арманистоннинг ўзига хос матернали пушти ранг плиткалар билан безатилган уй гўзал ва шинам бўлади.

Ефрат БАДЕЯН,
Арманистон ССР қурилиш поезди монтаж участкасининг бошлиғи.

КЎПРИК

Боку билан Тошкент ўртасида «ҳаво кўприги» бор. Денгиз устидан матрослар ўтказган Каспий «кўприги» ҳам мавжуд. Булардан бошқа асосий кўприк ҳам борки, у иккала қардош республикани 1917 йил Улуғ Октябрдан бери боғлаб туради. Бу дўстлик кўпригидир. Асосий кўприкдан ҳозирги кунда биз Тошкентга ёрдам юбормоқдамиз.

Бизга ажратилган участкада асосан комсомоллар ва ёш бинокорлар ишлайдилар. Уларнинг кўпчилиги нормани 1,5-2 ҳиссадан бажаради. В. Бахишев, Б. Абдуллаев, Ф. Мамедов каби монтажчилар, электр пайвандчи К. Мясников, электрик А. Абдураҳмонов, монтажчи сантехник А. Кафаров, бульдозерчи З. Зейналов, панеловоз ҳайдовчиси Г. Мамедов, пардозчи В. Королёвалар фидокорлик билан ишламоқдалар.

Гусейн АЛИЕВ,
Боку қурилиш-монтаж поездининг старший иш бошқарувчиси.

ЭНГ БЕБАҲО

Туркман халқи табиий офат нима эканлигини яхши билади, 1948 йили Ашхобод зилзиласи шаҳарни вайронага айлантирган эди. Энди республика пойтахти қайтадан бунёд бўлди.

Ўша зилзила пайтида қўшнимиз, қардош Ўзбекистон бизга биринчи бўлиб ёрдам қўлини чўзган эди.

Туркман қурувчилари Тошкентда 6 та 48 квартирали бино бунёд этмоқдалар. Бу уйлар дўстлигимиздек мангу туради. Шу уйлардан бирида ҳозир бизнинг бригада ишламоқда. Тез кунда бу ерда уй тўйи ўтказилади.

Айнаберди АННАҚЛИЧЕВ,
Туркманистон қурилиш-монтаж поезди сувоқчилар бригадаси бошлиғи.

Қирғизистонлик бинокорлар янги йилгача ҳар бири 48 квартирали беш уйни зилзиладан зарар кўрган ҳамшаҳарларимизга ҳадя этадилар. Беш уйнинг ҳаммаси қўлдан чиқиш арафасида турибди.

Суратда: Фрунзе уйсозлик комбинатининг бир группа илғор қурувчиларидан (чапдан ўнгга) А. Глазичев, Г. Ивуков, В. Абдазов, Ю. Ерсанов ва А. Малахов ўртоқлар. М. Нуриддинов фотолари.

1966 ЙИЛ КУЗИ

„СТРОИТЕЛЬНАЯ ГАЗЕТА"ДАН

ЮКСАЛИШ НУҚТАЛАРИ

ТОШКЕНТ кишиларнинг кўз ўнгида ўзининг янги кўчалари ва янги микрорайонлари билан ҳафта сайин ўсиб бормоқда. Бу ўсиш ғоят кенг, аммо юксалиш нуқталари яққол кўзга ташланмоқда.

Энг аввал Чилонзор номини тилга олиш керак. Ўзбекистон пойтахтига келганлар дастлаб шу ерга ташриф буюрадилар. Чилонзор ҳақида шеърлар, мақолалар ва монографиялар ёзилмоқда. Италиядаги «Унита» газетасининг мухбири Андриано Гуеерра ўз таассуротини шундай ҳикоя қилади: «Тўрт томонга қараб қатор-қатор чўзилиб кетган янги кварталлар... Назаримда дунёнинг бошқа бирон ерида шундай манзара учрамаса керак».

Октябрь, ноябрь, декабрь — шаҳарнинг жануби — ғарбида жойлашган бепоён Чилонзор районида бу ойлар қувонч билан тўлган энг серташвиш ойлар бўлди. Район ижроия комитетининг раиси луганскллик қурувчилардан қурилиш рамзи сифатида каттакон калитини совға сифатида олди. Дўстлик проспектида 40 квартиралик уй уч ярим ой ичида қуриб битказилди. Украина ССРда хизмат кўрсатган бинокор, сувоқчилар бригадасининг бошлиғи Александра Карлова шу кунги митингда уйга кўчиб кираётганларга бахт-саодат тилар экан, унинг овозида ҳаяжон ва фахрланиш туйғулари бор эди: «Ваъдамизнинг устидан чиқдик!»

Энгидина шаҳар бош планига киритилган ерлар — Чилонзордаги 26-микрорайон бутунлай қаддини ростлаб олди. Бу ерда уйлар озмунча эмас. Лекин улардан бири яққол кўзга ташланиб туради. Мана. гўзал ва шинам бинонинг пештоқида шундай лавҳа порлаб турибди: «Москванинг Тошкентга биринчи совғаси» Бу беш қаватли ғиштли бинони «Главмосстрой» трестига қарашли 179-қурилиш бошқармасининг Тошкентда ишлаётган бинокорлари бунёд этишган. Улар уйни уч ойда қуриб битказишди.

Костантин Шешенин бошчилигидаги 14-комплекс бригада эса тезкор график бўйича ишлади. «Шундай уйни ўн саккиз смена мобайнида яъни олти кун ичида кўтариб қўйиш мисли кўрилмаган қувонч бағишлайди кишига», дейди «Мосоргстрой» трестининг проект бўйича бош инженери А. Берман.

Албатта, ҳамма иш хамирдан қил суғиргандай бўла қолгани йўқ. Ғишт терувчилар аввалига анча қийналишди. Албатта, бунинг сабаби бор эди. Лекин барибир орқада судралиш керак эмаску! Ниҳоят камчиликлар йўқотила бошлади. Бора-бора графикка тушиб олинди. Бинонинг бир қавати олти кундаёқ қад кўтарди. Пардоз ишлари ҳам тезкорлик билан олиб борила бошлади.

Гарчанд қабул қилувчи комиссия актида «шинамлик» деган боб бўлмаса ҳам, хоналарнинг ниҳоятда шинам эканлигини айтиш керак. Хоналар ғоят дид билан пардозланган.

«В-23» кварталидаги беш қаватли 100 квартирали бино ҳам мақтовга сазовар. Волгоградлик қурувчилар июль ойининг бошларида ишга киришган эдилар. Бу дамлар кўп асрлик Тошкент тарихига киритилса арзигулик дақиқалар эди. Ғишт терувчи Алексей Козлов қўлидаги тугунчачи оҳиста ечади ва кўп миллатли мамлакатимизнинг буюк Сталинград жанги ҳақидаги хотираси билан муқаддас жойга айланиб қолган Мамаев қўрғонидан келтирилган тупроқни чуқурга ташлайди.

Мана. ниҳоят совет ватанпарварларининг қайноқ қалбини ўзида мужассамлаштирган бино тайёр бўлди. Бу уйни «Волгоградташстрой» бошқармасининг Сергей Деленко бошлиқ қурувчи ва монтажчилари бунёд этдилар. Иккинчи 40 квартирали бинони эса Владимир Филимонихин ва Николай Каплуновлар раҳбарлигидаги бинокорлар қуриб битказганлар.

Қардош республикаларнинг бунёдкорлари тошкентликларга катта ёрдам бермоқдалар. Лекин асосий вазифани, табиийки, бош пудратчи «Главташкенстрой» бажармоқда.

ТОШҚИН ДАРЁ

Лойиҳачилар ва қурувчилар янги Тошкентни бунёд этишга киришганидан бери ярим йил вақт ўтди. Улар мураккаб, мислсиз ғайрат билан, улкан суръат билан қилган барча ишларни дарҳол тушуниб етишга ҳам ақл бовар қилмайди. Харьков ва Сталинград трактор заводларини қурган, Магниткани бунёд этган, Волга ва Ангарани жиловлаган, бугунги кунда эса Тошкентни бунёд этаётган кишиларни кўрсангиз, халқимизнинг қалби нақадар улкан эканлигини ҳис этасиз.

Эсингиздами? Улуғ Ватан уруши йиллари эди. Тошкент деярли бир миллион совет кишисини иссиқ бағрига олди. Уларга бошпана ва нон берди.

Кутилмаганда Тошкентнинг бошига ҳам кулфат тушди. Шунда ўн миллионларча совет кишилари унга ёрдам қўлини чўздилар. СССР Давлат банкининг республика бўлинмасига минглаб телеграмма ва хатлар келди. Ҳамманинг истаги битта эди: «Пул юбориш мумкин бўлган счётни айтсангиз». Россиялик мактаб ўқувчиси юборган бир сўм ҳам, оддий солдат йўллаган бир неча сўм ҳам, узоқ шимол корхонаси ишчиларининг кунлик ҳақи ҳам — барчаси Тошкентни тиклаш учун юборилган маблағ эди. Шундай қилиб, совет кишилари ўз жамғармаларидан қардош Ўзбекистон пойтахтини тиклашга қарийб ўн миллион сўм юбордилар.

Совет кишиси — юксак жамоатчилик бурчини ҳис этувчи кишидир. Керак бўлса у ўзининг шахсий истакларидан, қувончларидан воз кеча олади. Бу нарса шу йил Тошкентга келган хатлардан яна ва яна кўриниб турибди. Агар уларни тўпласангиз, буюк совет халқининг қудратли ахлоқий кучи ҳақида том-том асарлар пайдо бўлур эди.

«Илтимос, ўша ердан менга ҳам иш топиб беринглар». «Биз қурган уйларга бахт қуши қўнишига ишонамиз» — тулалик, свердловсклик, омсклик, харьковлик, владивостоклик ва киевлик, москвалик ва ленинградлик кишилар Тошкентга йўллаган номаларида шундай деб ёзар эдилар. Хатлар кетидан эса Ўзбекистонга қурилиш поездларида бинокорлар, техника ва хомашёлар етиб келди. Тошкентга энг тажрибали мутахассислар келишди. Булар Москвалик инженер Михаил Павлович Коханенко, ленинградлик бригадир Валентин Цинкин, киевлик қурувчи Виктор Токарев, свердловсклик Вячеслав Южанов, Нижний Тагилдан келган ёш бинокор Коля Осипов ва бошқалар эди.

Халқларимизнинг ленинча дўстлик ва бирдамлиги Тошкентнинг асосий бинокори бўлиб қолмоқда.

Тошкентга биринчи бўлиб келган минора кранида учта байроқ — Совет Иттифоқи, Ўзбекистон ва Украина байроқлари ҳилпиради. 28 май куни харьковлик қурувчилар Муқимий кўчаси ёқасида дастлабки кубометр тупроқни экскаватор билан қазиб олдилар.

Эсингиздами? 23 йил илгари Харьков култепага айланган эди. Тошкент Украина шаҳрига беш минг километрлик дўстлик кўприги орқали озиқ-овқат, техника ва жиҳозлар юбориб турган эди. Бу унутилмас оғаларча ёрдам Украина ерида яшаётганлар хотирасидан ўчмайди.

Харьковликлар тошкентликлар бошига кулфат тушганини эшитган ондаёқ йўлга отландилар.

Тошкентликлар харьковлик қурувчилар — Валентин Митасов, Виктор Лобач, Пётр Макиенколар бошчилигидаги бригада бинокорларининг, сувоқчи Лиля Васьконинг маҳоратидан завқланмоқдалар. Бу қурувчилар уйлар бунёд этишяпти, кўкаламзорлаштириш ишларида қатнашишяпти, тўйлар қилишяпти. Чунки, улар учун Тошкент Харьковдек жонажон шаҳарга айланиб қолди. Комсомол аъзоси Лиля Васько бу ҳақда ҳаяжонланиб ҳикоя қилади.

— Бу ердан охирги палатканн олиб ташлашмагунча Тошкентда ишлаганим бўлсин.

Свердловсклик қурувчилар коллективининг ҳаёти ҳам жўшқин дарёга қўшилиб оқмоқда. Улар қурган уйларга тошкентликларнинг 280 оиласи кўчиб киради. Ураликлар дам олмай уч сменада ишламоқдалар. Поезд бошлиғи Игорь Иосифович Баскин ва Вадим Васильевич Самбурский қурилиш майдонларида тунаб қолмоқдалар. Улар қийинчиликни ҳазил-мутойиба билан енгадилар.

— Иссиқми? — деб сўраймиз Нижний Тагилдан келган ёш қурувчи Коля Осиповдан.

— Зарари йўқ... Тошкент бўлганидан кейин иссиқ бўлади-да. Офтобда қорайган Николай ҳам, дўстлари ҳам қувонч билан қаҳқаҳа урадилар. Тошкентда эса ҳарорат гоҳо 50 даражагача чиқиб кетар эди. Ураликлар табиатнинг бу синовидан ғоят мардлик ва матонат билан ўтдилар.

Свердловликларнинг қилаётган ишларига назар ташласангиз, улар Тошкентда ҳам ўзларини Уралдагидек ҳис қилаётганликларини сезасиз. Улар бахтиёр, меҳрибон кишилардир.

— Ўзгаларга бахт келтирган киши энг бахтли одам бўлса керак. Биз шунинг учун яшаяпмиз, шунинг учун ишлаяпмиз. — дейди Вячеслав Южаков.

Ҳа, ураликлар ана шундай одамлар. Ленинградликлар, сибирликлар, украинлар, москвалик қурувчилар ана шундай одамлардир. Улар Тошкентда ғайрат билан меҳнат қилишмоқда.

АН. ВЕТРОВ, И. СВИРИН,
«Строительная газета»нинг махсус мухбирлари.

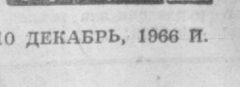

10 ДЕКАБРЬ, 1966 Й.

Шанба оқшоми

Сергей МИХАЛКОВ.

НАСРИЙ МАСАЛЛАР.

ИСИНГАН МУШУК

Ўғри Каламуш омборга кирди, кўзлари қамашди; юқори токчада думба ёғ, ўрта токчада — пишлоқ, пастқисида — қоп тўла дон!

Омборда Каламушвой ўз билганини қилди! Икки думалоқ пишлоқни кемирди, дон солинган қопни кирчиди, навбат думбага келганда ,бировнинг кўзига кўзи тушди. Қайрилди-ю, қотиб қолди! Худди унинг елка томонида, дарчада каттакон Мушуквой ёнбошлаб, ўғридан кўз узмас эди.

«Тамом!... Ўлдим!... Қўлга тушдим!... — деган фикрни хаёлидан ўтказди Каламушвой. — Қаёққа қочай? Яширинадиган жой ҳам йўқ... Қочсанг — етиб олади!... Нима қилсам экан? Куним битганга ўхшайди...».

— Нима гап? — сўради Мушуквой Каламушвойдан кўзини узмай.

— Мен... мен...— ғудурлади Каламушвой чақчайган кўзга қарамай.—Мен ббилмайман... ббил-

— Ту-у-уёғингни шиккиллат! — ғудурлади Мушуквой ўрнидан қўзғолмай.

УНВОН—КУЧ

Эшак билан Хўроз учрашиб қолди.

— Ассалому алайкум, Эшак!—сўрашди Хўроз.

— Салом, салом! — шунчаки жавоб берди Эшак. — Илтимос, бундан кейин менинг номимни бундай атама!

— Нега? — ҳайратланди Хўроз. — Энди эшак бўлмай қолдингми?

— Бир хисобда, шундай! — деди Эшак. — «Эшак» сўзи — аҳмоқлик рамзи, менинг эса илмий унвоним бор!

— Илмий унвон? Қандай? — довдираб қолди Хўроз.

— Сут эмизувчилар синфи, айри туёқсизлар отряди, отлар оиласи, барини мен кашф қилганман! — ғурурланиб деди эшак.

Нутқи ниҳоят жарангдор эди.

Русчадан Машъал ҲАКИМОВ таржимаси.

Анвар ИСРОИЛОВ.

ҚИЗЛАР ДАФТАРИГА

НАВО КЕЛУР БОҒЛАРДАН

Ширин-ширин наво келур боғлардан,
Наво тўла ҳаво келур боғлардан.
Боғлар бағри барноларга маконму,
Гулдай кулиб барно келур боғлардан.
«Боғлар аро бор барнолар бор бўлсин» —
Сабо бирлан садо келур боғлардан.
Саволим бор саболарга, сўзим бор:
— Айтинг қандай ҳумо келур боғлардан?
Ҳумо бўлса, қайрилмасин қаноти,
Қоматлари расо келур боғлардан.
Ашуламга тўкиб-солдим дардимни,
Даво келур, даво келур боғлардан.

ГУЛЛАРИМ

Гулларим, жон, дурри маржон гулларим,
Кўркингиздан энди ҳарён, гулларим.
Бунча хушбўй, бунча хушрўй кулдингиз,
Йўлларимда, шоду хандон гулларим.
Сизга очдим, сизга кўнгил розини,
Кўнглима ишқ бўлди меҳмон, гулларим.
Ёр кутайлик, ёр кутайлик боғ аро,
Ёр эди шул дилда армон, гулларим.
Гулга тўлсин, куйга тўлсин ёр йўли,
Ёр ҳаёти дилга дармон, гулларим.
Гулларим, жон, дурри маржон гулларим,
Кўркингиздан энди ҳарён, гулларим.

ЁР ЎТАДИ ГУЛ ЎЙНАБ

Чаман тўла чинни гул,
Тақсам адо бўлмади,
Ёр йўлига чиқмасам,
Хуморим ёзилмайди.
Гуллар юзи безанди,
Ойнинг шўъласи
зардан.
Ёр ўтади гул ўйнаб
Оқ-ойдин кўчалардан.

Ойдиндай ёруғ кўнгил
Куй тилайди шўх,
ширин.
Бир куйки соғинч
тўла,
Унда кўнглим яширин.
Чаман тўла чинни гул,
Тақсам адо бўлмайди.
Ёр йўлига чиқмасам,
Хуморим ёзилмайди.

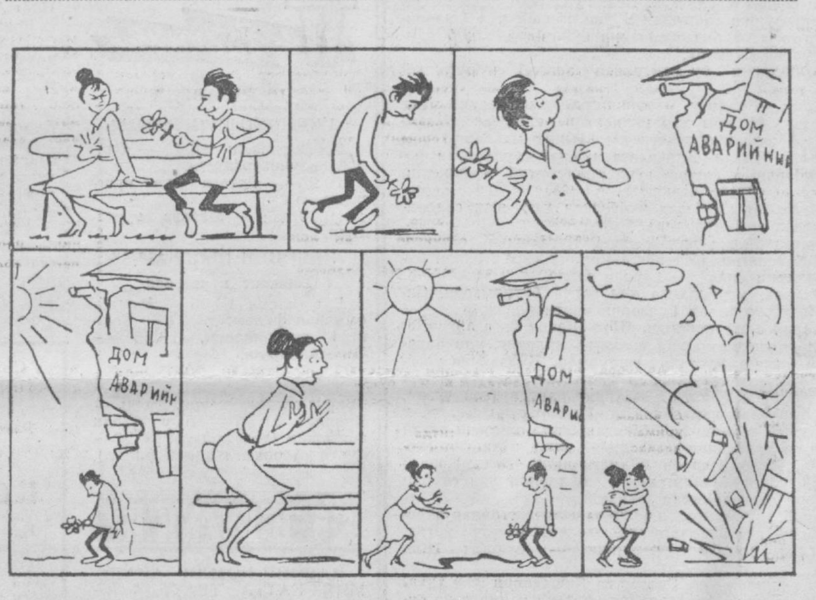

Сўзсиз сурат. Рассом А. ҲОЛИҚОВ.

Билиб қўйган яхши

Ишдан кейин кино ё театрга бормоқчи бўлганимизда, вақт жуда зиқ бўлгани учун юзимиздаги аввалги упани артмасдан унинг устига янгисини сурамиз. Натижада, нима бўлади, денг, бир соатдан кейин юз яна бояги чарчоғи тарқамаган, ҳорғин ҳолатга кириб қолади. Упа устма устига қўйилса, юздаги кичик ажин ҳам бўртиб кўринадиган бўлиб қолади. Юзни яхшилаб ювиб, эски упадан асар ҳам қолдирмай, кейин янгисини суриш керак.

Ишлаб ўтирганингизда тирноғингиз синиб қолди. Сиз нима қиласиз? Қаламтарашни оласизда, дарров «маникюр» қилмоқчи бўласиз. Яъни, текислайсиз. Бу билан тирноғингизга қанчалик зарар етказганингизни билсангиз эди. Тирнокнинг устки қатлами қаттиқ шикастланади. Баъзида бармоғингизни яра ҳам қилиб қўйишингиз мумкин. Шу сабабли ёнингизда кичик тирнок аррачаси олиб юришингиз лозим.

Кўпчилик аёллар юзларига крем суриб ётишади. Бу жуда ёмон. Негаки юз териси нафас ололмай қолади. Унда нима қилишимиз керак, деярсизлар. Юзингизни яхшилаб ювганингиздан кейин крем суринг ва 20 минутча ўтгандан кейин тозалаб артинг.

Кўпчилик одамларда икки қош орасида чуқур ажин пайдо бўлади. Бу ажинлар туғма бўлмайди. Ҳар бир киши китоб ўқиётган ёки бирор нарса ҳақида ўйлаётганида беҳосдан қошини чимириб, орттиради уларни. Бу нарса одамнинг ҳуснини бузиб туради. Мана шу ажинлардан қутилиш учун ҳар куни қуйидагича машқ қилинг. Аввал ҳеч нарсани ўйламасдан юзингизни бўш қўйинг. Сўнг крем сурилган бармоқларингиз билан қош туташган жойдан чаккангиз томонига қараб майин ҳаракатлар билан бир нечабор силанг.

ДАРАХТГА... „ВИТАМИН“

Оҳактупроқли ерларда мевали дарахтларнинг кам ҳосил бериши авваldан маълум. Дарахтларнинг бундай «касали»ни даволашнинг биронта дурустроқ усули сўнгги вақтларгача йўқ эди. Шу нарса маълумки, дарахтларнинг кам ҳосиллиги, уларнинг ердан оладиган озуқа рациони таркибида модда алмашинуви учун зарур бўлган темирнинг етишмовчилигидан бўлиб, бундай касал темир хлоризи номини олган.

Кўп йиллик излов ва тадқиқотлардан сўнг олимлар тупроқ таркибига комплексонлар деб аталувчи органик бирикмалар қўшишни таклиф этдилар. Органик комплексонлар турли металлар хусусан, темир билан ҳам кимёвий бирикмалар ҳосил қилади. Темир бундай бирикмалар таркибида тупроқ орқали мевали дарахтлар томонидан осонлик билан ўзлаштирилади.

Кимёвий реактив ва ўта тоза бирикмалар Бутуниттифоқ илмий-текшириш институти лабораторияларидан бирида синтез қилинган, темир хлорози касалини даволовчи комплекс бирикмалар билан Москва атрофи совхозларида ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатдики, комплексонлар ҳақиқатда ҳам, оҳактупроқли ерларда ўсувчи мевали дарахтлар учун ҳаёт «витамини» эканлар. Масалан, тупроқдан комплексонлар билан озуқлантирилган нок ҳосили бир йилда уч баравар ошди. Шунингдек, олма ва бошқа мевали дарахтлар ҳосили ҳам анча кўпайди.

А. АЛОВИДДИНОВ,
химия фанлари кандидати.

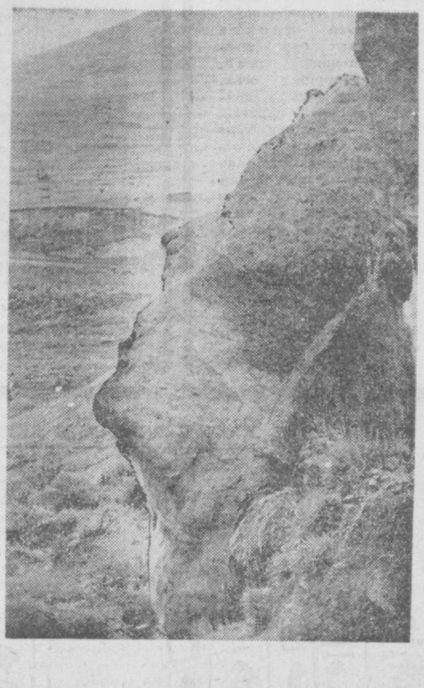

НОМСИЗ ПОРТРЕТ

Ҳурматли ўқувчи! Гап бутун дунёга танилган мўй қалам усталарининг яратган табиат манзаралари жонли қилиб тасвирланган полотнолари устида бораётгани йўқ. Сизларнинг эътиборингизга тақдим этилган бу суратни мен «номсиз портрет», деб атадим.

Суратни аслида қандай қилиб фотоаппарат плёнкасига тушира олдим?

Бу воқеа қардош Озарбайжоннинг жазирама ёз кунларида юз берди. Биз Бокудан Нахичеван Автоном республикасида бораётган эдик. Йўлимиз Кичик Кавказнинг тоғли Қорабоғ довони орқали ўтади...

Юксак тоғ чўққисини тўсатдан қуюқ туман қоплади. Йўлни давом эттириш машаққатли ва хавфли бўлиб қолди. Шунда биз туман тарқаб кетгунча кутиб туришга қарор қилдик.

Табиатнинг ажойиб манзараси кўз ўнгимизда жилваланарди. Пастда пахта далалари ва чой плантацияларида жазирама иссиқ ҳукм сурарди. Бу ерда эса, пахталик кийиб олган бўлсакда, совуқдан этимиз жунжикар, тиш-тишга тегмай қалтирардик.

Бир пасли меҳмон — қуюқ туман тарқаган сари кўз олдимда ажойиб табиат манзараси намоён бўла бошлади. Бу манзарани фотоплёнкага туширдим.

Тикка қоялар, кенг адр ва яйловларнинг бу кўринишига қандай баҳо беришни сизнинг ихтиёрингизга ҳавола қиламиз.

Х. ТОЖИБОЕВ.

„Тошкент оқшоми“нинг ҳажв дафтаридан

ОРТИҚЧА МАТОХ

дукондан битта «қўзичоқ»ни олдим-у, шерик тополмай анча сарғайдим. Ҳайрият, фиғоним фалакка етай деганда, Тоҳирқалтироқ келиб қолди. Им қоқдим, хўп деди, биргалашиб чойхонага кирдик. Омадимиз келган экан, чойхонанинг бир томонида одам қуюқ. Ўзимизни лип этиб ўша ёққа урдик. Сир бермасдан худди чойхўрлардек зақаримизга отиб-отиб кетақоламиз. Эҳтиёт шарт, уёққа-буёққа алангладик. Бу қизиқ чойхона экан: одатда деворга пашшалар қорайтириб юборган «Спиртли ичимлик ичилмасин!» деган сийқа эълон ёзиларди. Ҳа, бу ерда жиловини сал бўшаштиришибди шекилли, нақ ўзимиз излаган жой шу, деб «қўзичоқ»ни пиёлаларга қуя бошладим. Худди шу лаҳза орқамиздан:

— Укалар, нариги томонга бориб ўтиринглар, —деди самоварчи чуқур мамнунат билан. Сиполик билан ўша ёққа ўта бошладик. Илож йўқ, «рўзғоримизни» тўкиб-сочиб идишга қуямиз. Бизга илтифот қилинган муюлишда жойлар бемалол эди. Бордигу, худди ўт босгандек қотдик қолдик.

Деворга таёқдай ҳарфлар билан «Ичувчилар ўрни» деб эълон ёзилганди. Ҳазилми, чинми?

— Тоҳир, кўряпсанми? Бу бизга илтифотми, ё дашномми?!

Илгарилари «Ичиш ман этилади» деган эълоннинг ёнида бемолол улфатчилик қилганмиз. Аммо қўл-оёғимизни тамом озод қилиб қўядигандек кўринган бу ёзув биздан зўрроқ эди.

Ихтиёримиздаги «доримиз» ортиқча матох бўлди. Назаримда атрофда давом этаётган ширин суҳбатларнинг ипи узилгандек, кексалар гўё томоғларига нимадир тиқилгандек, мўм тишлаб, ер остидан бизни кузатардилар. Ҳаммаинг назари, тепамиздаги дашном берадиган эълонда-ю, бизда, ўзимизнинг ҳолатимиз устимизга гурзи бўлиб тушди.

Шу-шу бу чойхонага қадам босмайдиган бўлиб кетдим.

Отди ОТДИЕВнинг сўзларини ёзиб олувчи
А. МУЛЛАМУҲАМЕДОВ.

БЎШ ВАҚТЛАРДА

ЧАЙНВОРД

Бу чайнворддаги сўзларнинг ҳаммаси «Т» ҳарфи билан бошланади ва охирида ҳам худди шу ҳарфнинг ўзи билан тугайди.

1. Катта қобилият, истеъдод. 2. Ўзбекистон ССРдаги шаҳар. 3. Ёзилган, кўчирилган ёки босилган ижодий асар, нутқ ҳужжат ва шу кабилар ёки уларнинг бир парчаси. 4. Англиядаги дарё. 5. Помидор суви ёки пастаси. 6. Қадимги Рим тарихчиси. 7. Туризм билан шуғулланувчи одам (сайёҳ). 8. РСФСРнинг Иркутск областидаги шаҳар. 9. Ички касалликларни аниқловчи ва даволовчи мутахассис врач. 10. Бир соҳага оид бир неча ишлаб чиқариш корхонасининг бирлашмаси 11. Якутия АССРдаги шаҳар. 12. Нақш, гул, безак ва бошқа турли-туман расмлар тушириш учун картон ёки целлулоиддан ясалган ўйма андаза. 13. Баъзи металларнинг оксиди билан алюминий аралашмасидан иборат бўлган ва ёнганида жуда кучли иссиқлик ҳосил қиладиган порошок модда. 14. Ёғ, шакар, тухум қўшиб, оширилмаган хамирдан тайёрланган ширин кондитер маҳсулоти. 15. Шиор, расм чизилган ва намойишлар, тантаналарда кўчага ўрнатиладиган ёки кўтариб юриладиган рамкага тортилган газлама. 16. Адриатика денгизининг шимолий соҳилидаги шаҳар (йирик порт). 17. Қадимги Римда уч киши биргаликда бошқарган давлат. 18. Геодезия, астрономия, артиллерия, авиацияда ишлатиладиган бурчак ўлчаш асбоби. 19. Айрим масалага бағишланган илмий асар. 20. Бир мамлакатдан иккинчи бир мамлакатга ўрталикдаги учинчи мамлакатнинг территорияси орқали ёки бир пунктдан иккинчи пунктга учинчи пункт орқали мол ёки пассажирлар олиб ўтиш. 21. Автоматик регулятор ёрдами билан температурани ҳамиша маълум бир ҳолатда сақлаб турадиган асбоб. 22. Юк ва пассажир ташиш воситалари. 23. Мевали дарахт.

Тузувчи: Ҳамидулла АБДУЛЛАЕВ.
Тошкент шаҳри.

Интермедия. Субҳон Оллоев

Субҳон Оллоев ғазаб билан хонага киради. Қўлида газета.

СУБҲОН — Во, ажаб! Во, ажаб! Дўстдан бўлдими, душмандан бўлдими бу иш?! Худди ўзим-а! Ўзимни ёзибди-я! Субҳон Оллоев порахўр! Субҳон Оллоев аракхўр! Субҳон Оллоев хотинбоз! Бу сирларни ўша ёзғувчига ким етказди экан а? (Ўйланиб қолади). Яхшиси, редакцияга қўнғироқ қилиб, ёзғувчидан сўрай, мен тўғримдаги маълумотларни кимдан олди экан? (Телефон қилади). Алло, редакциями? Менга «Субҳон Оллоев» деган ҳикояни ёзган одам керак. Менман дейсизми? Хорошо! Хўш, ука, ўша ҳикоянгиздаги материаллар тўғрими? Тўқиб чиқарганман дейсизми? Бўлмаган гап! Ҳикоя тўқишга ҳаққингиз йўқ! Тўғрисини ёзмоғингиз керак! Хўш, айтинг-чи, Субҳон Оллоев ҳақидаги маълумотларни сизга ким берган? Ҳеч ким! Бекор гап! Сиз ҳикоя қилган ўртоқ Субҳон Оллоев мен бўламан! (Субҳон Оллоевнинг назарида ер қимирлагандек бўлади. Қўрқиб кетади). Субҳон олло! Субҳон олло! Субҳон олло! Хайрият.. (Телефонга). Ҳой, ёзғувчи ука, кулманг! Ер қимирлаб. бошимга том ағдарилай деса-ю, кулган нимасси? Шунақа ҳикоя ёзгунча ер қимирлашни тўхтатсанглар бўлмайдими? Оҳ, яна қимирлади... Субҳон олло! Ҳой, оғайни, бир илтимос... Айтинг, ўша материални сизга ким етказди? Ҳеч ким?! Алло! Алло! (Алоқа узилади).

Хўш, ўзимдан чиққан бало ким бўлди экан?! Ҳа, топдим, топдим! Шофёр! Шофёр! Бари сиру асроримдан мана шу шофёрим хабардор! (Телефон қилади). Гаражми? Менга Мурод Ҳосиловни чақиринг! (Ўзича). Ҳозироқ думини тугмасам, мен ҳақимда яна талай ҳикоя ёзиладиганга ўхшайди! (Телефонга). Алло! Мурод Ҳосилов, сенми? Ҳозирдан бошлаб сени ишдан бўшатдим, жўнайвер! Гапни айлантирма! Ўз ихтиёрим билан бўшайман, деб ариза ёзиб кел! Гап тамом! (Трубкани қўяди. Ер қимирлагандек бўлади). И-е, яна қимирлаяпти-ку! Субҳон олло!

Усмон ЮСУПОВ.

Ҳар тўғрида

ДЎСТ ЖУМБО

Англиялик машҳур цирк актрисаси Брендахонимнинг тасдиқлашича, дунёда садоқатликда филга тенг келадиган ҳайвон йўқ.

Ўргатилган фил ўз хўжайинининг гапини иш билан амалда тасдиқлайди. Мана энг машҳур номерлардан бири. Брендахоним цирк майдонида ерга ётади, фил эса ўзининг улкан оёғини Брендахонимнинг бошига қўяди. Маълумки, бу пайтда филнинг сал эҳтиётсиз ҳаракати актрисани ҳалокатга олиб келади. Актриса ўз эркатойига жуда ҳам ишонади. Брендахонимнинг айтишича, фил жуда ҳам ақилли, уни жуда яхши кўради, зарар етказишни хаёлига ҳам келтирмайди.

«ШАХСАН КАРЛ XXV га».

Австриядаги Раухонвальд деган кичик бир қишлоқда ажойиб бир одат бор. Қишлоқ аҳолисининг ҳаммаси уй номери билан аталади. Чунки қишлоқда исм-фамилиялари бир хил кишилар жуда кўп. Масалан: 12 Леопальд Бауэр бор. Карл Решелар ҳам оз эмас. Уй номери билан бирга ўша кишининг оти ҳам ёзилади: «Польди XV», ёки «Карл XXV» ва ҳоказо.

ИККИ МЕТРЛИК ҲУРМАТ

Тантанали воқеалар пайтида Англия шаҳарларининг мэрлари ҳокимият ва ҳурмат символи бўлган занжир тақишади. Монгомери (Уэльс) шаҳрининг мэри ҳам бу соҳада ўз ҳамкасбларидан қолишмайди. Унинг шаҳрида бу умум традиция билан бирга, шу шаҳарнинг ўзига хос анъанаси ҳам бор: ҳар бир мэр мансабга қачон ўтиргани ва ўз фамилияси ёзилган медални занжирга осиб қўяди. Вақт ўтиши билан занжир икки метрга етди, табиийки, шу билан бирга унинг оғирлиги ҳам ортади.

Лекин шаҳар амалдорлари бунинг ҳам иложини топишди. Муниципалитет қарори билан келажакда занжирни икки киши: бир бўлагини мэр, бир бўлагини унинг хотини тақади.

БОЛАРИ БИЛАН ЖАНГ

Шарқий Бразилиянинг Кампос шаҳрига боларилар ҳужум қилдилар. Улар олдин ҳам қишлоқ аҳолисига кўп зарар келтирарди, айниқса товуқ ва бошқа ҳайвонларга жуда ёмон чақар эди. Энди эса ёввойи боларилар одамларга ҳужум қилабошладилар. Тоқати тоқ бўлган қишлоқ аҳолиси ҳукуматга мурожаат қилишга мажбур бўлди. Штат депутати парламент мажлисида қишлоқ аҳолисига ёрдам беришни сўради. У ҳаммани боларига қарши кураш учун кўнгиллилар отрядига ёзилишга чақирди.

Бундан бир неча кун аввал гўзал ва хушманзара Чимён тоғларидаги «Уникин булоқ» районида янги чанги спорти базаси очилганлиги ҳақида газетамизда хабар қилинган эди. Ана шу ўтган кунлар мобайнида бу янги спорт базасида пойтахтимизнинг бир неча минг меҳнаткаши маза қилиб дам олишга улгурди. Ҳар шанба ва якшанба кунлари бу ерга дам олувчилар кўп [illegible] спорт [illegible] намунали хизмат кўрсата бошлайди. Махсус-прокат пунктидан фойдаланиш учун чанги ва шу [illegible] лонзор. Революция скверн ва Салор автостанцияларидан махсус маршрутлар билан автобуслар [illegible] боради.

Республикамизнинг хушманзара ва шифобахш жойларидан бири бўлган Чимёнга марҳамат, ҳамшаҳарлар! Мириқиб дам олинг, хордиқ чиқаринг!

Суратларда: ана шу янги спорт базасида.

М. Нуриддинов фотолари.

ГАЗЕТАМИЗНИНГ ШУ ЙИЛ 4 ДЕКАБРЬ СОНИДА БОСИЛГАН КРОССВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

ГОРИЗОНТАЛЬ БЎЙИЧА: 1. Цех. 6. Лебедев. 8. Ржев. 11. Герб. 12. Терек. 13. Везер. 14. Крейсер. 15. Рефлекс. 19. Тренер. 20. Резерв. 23. Ленц. 24. Центнер. 26. Грек. 29. Венерн. 30. Тертер. 33. Днестр. 34. Лейден. 36. Берн. 37. Нефть. 39. Ренн.

ВЕРТИКАЛ БЎЙИЧА: 2. Елец. 3. Керес. 4. Серет. 5. Декрет. 7. Жемпер. 9. Лемешев. 10. Челекен. 16. Северн. 17. Цемент. 18. Пеле. 19. Тендер. 21. Верден. 22. Кекс. 25. Трест. 27. Ветерн. 28. Грейдер. 31. Стенд. 32. Рельс. 33. Днепр. 35. Ненец. 38 Феъл.

ОДДИЙ КАСБ ЭГАЛАРИ

КАСБДОШЛАР ОИЛАСИ

Катя — украин қизи. 1952 йилда трамвай ҳайдаш курсини тугатгач, серқуёш Ўзбекистонга — Тошкентга комсомол йўлланмаси билан ишга келган. Яхши одоби, меҳнатсеварлиги билан коллективга жуда ёқиб қолди. Ҳамма уни ўз қизидай, синглисидай кўрарди. Қаюмжоннинг қалбида эса унга муҳаббат уйғонди. Улар турмуш қуришди.

Бу ҳақда Қаюмжон Тошбоев шундай ҳикоя қилади:

— Жуда тотувмиз, иккита фарзандимиз бор. Касбимиз ҳам бир-биримизникига яқин.

Қаюмжон «Таштрам»га қарашли вагон-ремонт заводида электр пайвандчи бўлиб ишлайди. Эҳтимол, у меҳр билан ремонт қилган трамвай вагонни умр йўлдоши Катя бошқарар. Умуман ҳар иккивининг фикри-ёди жонажон шаҳримиз аҳолисига сидқидилдан хизмат қилиш.

Биз яқинда коммунист Қаюмжон Тошбоев ишлаётган цехда бўлдик. У трамвай вагонининг асосий қисмида пайвандлаш ишларини олиб борар эди. Завод партия ташкилотининг секретари ўртоқ Н. И. Аллабин бизни у билан таништирар экан, камтарлиги, меҳнатсеварлиги, шу билан бирга ажойиб рационализаторлик таклифлари билан шуҳрат топаётганини батафсил гапириб берди.

— Бу цех заводнинг фахри ҳисобланади, — дейди ўртоқ Аллабин, — цех ишчилари йилига кам деганда 100-120 та трамвай ва троллейбус вагонларини ремонт қилиб беришади. Ҳозирда улар йиллик топшириқни муддатидан аввал шараф билан бажариш арафасида турибдилар.

Қаюмжон яқинда вагоннинг бир жойдан иккинчи жойга кўчиришни осонлаштириш йўлида ажойиб таклиф киритди. Олдин вагоннинг тўрт бурчига тўртта илмоқ солиниб, тўрт киши бошқарарди. Мана ҳозир ана шу кўтарма кран илмоқларининг учи бирлаштирилди ва уни бир киши бошқарадиган бўлди. Слесарлар А. Гошкин, Б. Шаропов, электр пайвандчилардан Т. Ўринбоев, О. Тўраев ўртоқлар Қаюмжон Тошбоевнинг шогирдларидир.

М. ИБРОҲИМОВ

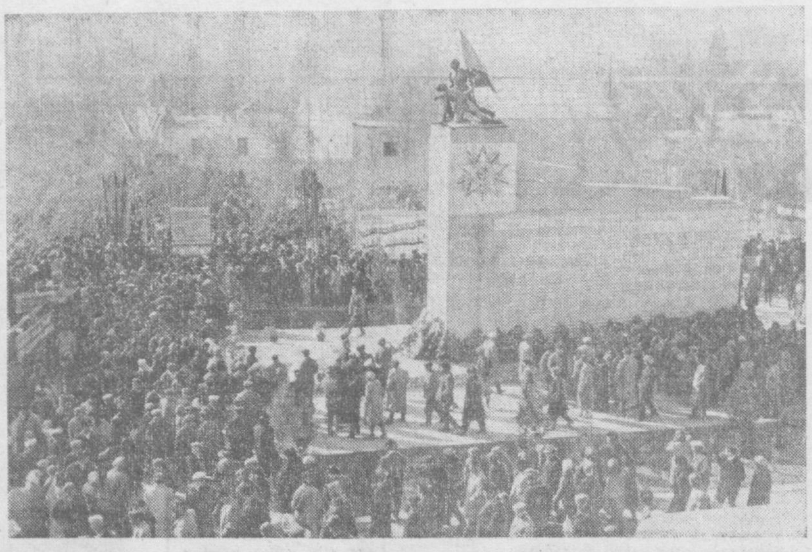

Хоразм области. Янгиариқ районидаги Охунбобоев номли колхозда Улуғ Ватан уруши йилларида қаҳрамонларча ҳалок бўлган жангчи ҳамқишлоқларга монумент ўрнатилди.
Суратда: монументни очишга бағишланган митинг.

Н. Ключнев фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

РАГХУНАТХ ВАМАН ДИГХЕ (Ҳиндистон)

Тож Маҳал афсонаси

— Йўқ, келмади. Лекин сариқ варракни учирган Сиворуб эди, бунга ишонаман. Лекин минг афсуски, варрак, биз аҳдлашгандек, кулбамиз олдига келиб тушмади.

— Фирибгар!— деди подшоҳ, сўнг қизга қаради: — сенга Сиворубингни топиб берурман. Хафа бўлма. Фақат Ойшанинг кўнглини олсанг бас. Унинг ҳам сенга ўхшаб онаси вафот этган. Фақат менга озгина олмос кукунингдан бериб тур. Ҳа, майли қўяқол. Саройимда олмос йўнишади, кукунни ўша ердан топарман. Эртага варрагингни дадил учиравер! Малика варраги ипларини ҳам тоза олмос кукуни билан арттираман. Сенинг жодугар эмаслигингга ишонсин у ҳам.

Эртаси куни Шоҳ Жаҳон хазинасидаги энг яхши тошларни майдалаб, кукун қилишга буюрди. Қуёш ботгач, Шоҳ Жаҳон малика билан бозорга йўл олишди. Маликанинг қизил варраги осмонда яшил варрак билан учрашди. Аввалига иккала варрак бир-бирига бўш келмади. Шу онда кучли шамол туриб, қизил варракнинг ипи узилди. У Тож Маҳал томон оғиб кетди.

Ойша йиғламоқдан бери бўлиб:

— Айтмадимми ота, у жодугар деб, — нола қилди.

Шоҳ Жаҳон қовоғини солиб қўйди-ю, лекин индамади. Шу ондаёқ шаҳардаги ҳамма тош усталарини чақиртириб келиб, улар олдига икки олмос кукунини қўйди:

— Оламаноҳ, бу кукун энг қимматбаҳо олмоснинг нақ ўртасидан майдалаб олинган — дейишди унга усталар Гулзор ишлатган кукунга қараб,— бу ҳам олмос кукуни-ю, бироқ унга тош йўнишда қўлланадиган кукун ҳам қўшилган.

— Гулзорнинг олмосидан ҳам қаттиқ олмос топинглар, — буюрди Жаҳон. — бутун хазинамни қидириб кўринг ёки олмос растасидан сотиб олинг, пулни аяманг ҳеч!

— Шаҳаншоҳ, — дейишди унга,— бундай олмосни на сенинг хазинангдан на Аградаги заргарлар растасидан топиб бўлади. Заргарлар растасида Яшодхор исмли кўр киши яшайди. У заргар Хонрожнинг ўғли. Шунинг қўлида «Қуёш» деб номланмиш олмос сақланади. Олмослар сараси — шу.

Подшоҳ ғамгин ўтирарди, лекин на чора, ёлғиз қизининг истагини бажариши лозим. «Шундай зўр олмосни гадо кизи Гулзор учун аямаган йигит ким бўлди экан»,— ўйларди Шоҳ Жаҳон.

Шунда у Яшодхорни ҳузурига чақирди.

— «Қуёш» олмоси сенда экан, шунинг баҳоси неча пул? — деб сўради ундан.

— Оламаноҳ, бу олмосни ҳеч қачон сотмоқчи эмасман. Заргарлар унинг баҳоси ўн минг олтин, деб нарх қўйишган.

— Мен сенга йигирма минг олтин берурман.

— Шаҳаншоҳ, — бу олмос ота-боболаримиз мероси. У уйимизда пайдо бўлган кундан бери ишимиз ривож топиб келди. Биз шу олмосга сиғинамиз. Уни сотмайман.

— Сенга, майли, икки юз минг олтин танга бераман, ер бераман, раджа унвонини ҳам оласан.

— Бу олмос шоҳга не учун керак бўлиб қолди экан? Ахир унинг хазинасида бундан ҳам қимматлироқ ёқутуолмослари бор-ку?

— Лекин бу тошлар Агра бозорида йўқ. Малика уч йилдан бери Гулзор варрагини маҳв қилолмай келади. Унинг кўнглини олишим лозим. Малика туғилганида онаси Мумтоз ўлган эди. Онасига бўлган муҳаббатим ҳам қизимга ўтган.

— Шаҳаншоҳ, менинг меҳрим ҳам сеникидан кам эмас. Менга шунчалик марҳамат қилган бўлсанг ҳам олмосимни беролмайман. Сенинг тожингда «Дилижаҳон» олмосинг бор-ку. У «Қуёш»дан ҳам қиммат туради. Нега уни сақлаб қўйибсан?

— Мени Шоҳ Жаҳон бўлатуриб, зўрлик ишлатиб, олмосингни тортиб ололмайди, деб ўйлайсанми?— аччиғланди шоҳ.

— Сен қудратлисан. Олмосим нима экан, ҳаётимдан ҳам маҳрум қилиш — бу сенинг марҳаматинг! Менинг номимни Тож Маҳал каби абадийлаштирган бўласан-ку унда!

Шоҳ аламини ичига ютиб, хонадан чиқиб кетди.

Келаси кун, қизимнинг истагини нима қилиб бўлса ҳам бажарайин, деб ўйлади Шоҳ Жаҳон ва бошидаги тожидан «Дили Жаҳон» олмосини суғуриб олди. Уня майдалаб, кукун этдилар.

Шу кеч подшоҳ малика Ойша билан Тож Маҳал томон йўл олди. Гулзорнинг яшил варраги сариқ варрак билан ёнма-ён парвоз қиларди осмонда! Шоҳ Жаҳон шошиб, малика варрагини қўйиб юборди. Шу ондаёқ яшил ва сариқ варракларнинг ипи узилди. Улар Тож Маҳалдан нарироққа бориб тушди. Подшоҳ варракларни келтиришни буюрди. Сарик варракда қуйидаги сўзлар битилганди:

«Севгилим Гулзор! Тўрт йил муқаддам абадият чашмасини менга насиб қилган эди худо, лекин тақдир лабларимни шу чашмага теккизишни раво кўрмади, шекилли. Бахтсизлик боис сенинг ёнингга қайтиб боролмадим. Кўзларимни тун Жамнаси беркитди. Сен ўз кулбангдан туриб нариги киргоқдаги гўзал Тож Маҳални завқ ила томоша қиласан. Мен эса ҳамиша зимзиё тунда сенинг ой юзингни кўриб тургандай бўламан. Бутун ҳаётимни сенинг борлиғингдан завқланиш, сен ҳақда ўйлашга сарф қилдим. Ҳаётим туни пировардига етиб, абадиятнинг нариги қирғоғига қадам қўйганим бошқа бир тунда ҳам ўлим қоронғилиги ичра сени кўриб тураман.

Менинг кўзларим ожиз бўлиб қолганини фаҳмлагандирсан. Шу сабабли ҳам ваъдамни бажара олмадим. Отам мени даволаш учун нелар қилмади дейсан. У мени шаҳарма-шаҳар олиб юриб, энг яхши табибларга кўрсатди. Афсуски, бирортаси ҳам даволай олмади. Дарбадарликда отам бутун бойлигини харж этиб, ўзи йўлда ўлиб кетди. Кишилар ногиронлигимни кўриб, марвариду олмосларимни таладилар. Мен гадо бўлиб қолдим. Қўлимда ёлғиз «Қуёш» номли ягона олмосим қолди, холос. Уни Аграга қайтгач, белбоғимга яшириб қўйганман.

Мени шунча йилдан бери кутаётганингни ўтган кунгача билмасдим. Лекин бир дўстим, сенинг варрагингни кўрганини айтганида мен бунга ишондим. Бутун бахтсизлигим эвазига нақадар зўр мукофот! Бизнинг варракларимиз осмони фалакда учрашганида дўстим варрак ипини қўлимга тутқазди. Шунда мен сенинг қўлингдан тутгандай бўлдим. Сен менинг варракка ёзган хатимни олишинг мумкин эди-ю, бироқ... Варракларимиз учрашган бир оннинг ўзиёқ нақадар хушбахт қилди мени! Ҳақиқий номимни сенга айтмагандим ўшанда. Буни энди билишингни ҳожати бўлмаса керак!

Лекин бугун сенга мактуб ёзишга мажбур этган бир воқеа рўй берди. Подшоҳ, малика варрагини маҳв қилганинг-чун сендан хафа экан. Ўз қизи учун «Қуёш» олмосни талаб этди мендан. Муҳаббатим, мен учун бутун оламдан афзалсан ўзинг, сенинг олдингда олмос — беқадр буюм, холос. Дўстим орқали шу олмос кукуни суртилган варрак ипи юбордим сенга. Бундан бехабар варрак учириб, яна ҳаммани маҳв қиласан. Подшоҳ, дуру олмос қадрини яхши билади. У «Дили Жаҳон» дек қимматбаҳо олмосини кўзи қийиб, кукун қилмайди уни. У мағлуб бўлиб, чинакам севги нима эканлигини билиб олади. Сенинг Сиворубинг».

Яшил варракда атиги бир неча жумла ёзилганди:

«Севгилим, қайдасан ўзинг? Қачон яна бирга бўламиз? Олам сенсиз мисли тун. Кел. Гулзоринг ҳамиша сен билан бирга бўлиш ниятида. У ўзи тўккан кўз ёшларидан терилган марварид шодасини бўйнингга тақиб қўяжак. Севгилинг Гулзор».

Шоҳ Жаҳонни бу мактублар эритиб юборгандай бўлди.

— Вазир, — деди у, — севишганлар варрагини маҳв қилдим, лек ўзим ҳам ҳар иккисидан енгилдим. Исога айт, мақбара қуришни тўхтатсин. Менинг мақбарам ҳам Тож Маҳалда бўлади. Кулба эса жойида тураверсин.

— Мақбарангга қандай сўзларни битиб қўйишсин, оламаноҳ — сўради вазир.

— «Муҳаббат камбағал кулбасида ҳам, шоҳ саройида ҳам бирдек қимматлидир».

— Мумтоз Маҳал мақбарасида Қуръондан олинган сўзлар ўйиб ёзилган. Сен айтганинг шу суръа билан ёнма-ён ёзиладими унда? — сўради вазир.

— Бўлмаса, мақбарамга ҳеч нарса битилмасин. Саройимга Яшодҳор билан Гулзорни келтиринглар!

Яшодҳорни олиб келишди. Шоҳ Жаҳон унга айтди:

— Сен подшоҳга қарши жиноят қилдинг, уни алдадинг. Сени жазога мустаҳиқ қилурман. Кўзларинг ногирон бўлса ҳам, соғ одамнинг кўзига ўхшайди. Сени ҳеч ким кўр деб ўйламайди. Кўзларинг аввалгидек гўзал, улар хиралашмаган ҳам. Барибир Гулзор сени севади, у сенга турмушга чиқиши аён. Мендан битта олмосни аяган эдинг, ўрнига энди икки олмосни — икки кўзингни тортиб оламан. Агар ногирон бўлмаганингда бундай жазо ҳам оз эди сенга. Майли, хунук бўлишинг ўзи етарли жазо. Гулзор сени демайди шунда.

— Жаноб, кўрни кўздан маҳрум этганинг билан атрофидаги зимзиё тун йўқолармиди? — жавоб қилди йигит.

— Инглиз табибини чақиринг, — буюрди Шоҳ Жаҳон.

...Саккиз кундан сўнг Гулзор ва Яшодҳорни шоҳ ҳузурига олиб келишди. Яшодҳорнинг кўзлари қалин дока билан боғлаб қўйилган эди.

— Гулзор, шу йигитга турмушга чиқишга розимисан? — сўради шоҳ қиздан.

— Ҳа, розиман.

— Яшодҳор! Жамнанинг нариги қирғоғида туриб, Тож Маҳални кўришни хоҳлайсанми?

— Шоҳнинг ногирон устидан кулиши қандай бўлди экан? Шунинг учун чақирдингми мени?

— Сен ўз Гулзорингни кўришни истамайсанми? Унинг кўзини очинглар!

— Жаноб, кўр нимани ҳам кўра оларди? Севгилим мени бу аҳволда кўришини хоҳламайман. Яхшиси, айт, мени ўлдирсинлар!

Шунда Шоҳ Жаҳон аъёнлари Яшодҳор кўзидаги докани олиб ташлашди.

— Яшодҳор, кўзингни оч, — деб шивирлади йигитга Шоҳ Жаҳон.

Йигит кўзини очди. Қаршисида турган Гулзорни кўрди. Унинг қўлида қимматбаҳо марварид шодаси. Гулзор яқин келиб, севгилисининг бўйнига марварид шодасини тақиб қўйди.

Русчадан И. СУЛТОНОВ таржимаси.

(ОХИРИ. Боши газетанинг 8, 9 декабрь сонида).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

10 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 — Рус ҳазил қўшиқлари, 18.30 — Романслар, 19.20 — Озарбайжон куйлари, 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси, 20.30 — Концерт, 21.20 — Музикали салом, 22.10 — «Хоразм қўшиғи» операсининг монтажи.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — Совет опереттаси артистлари, 19.30 — «Шарқ Юлдузи» журнали саҳифаларида.

20.10 — Куй, қўшиқ ва рақслар.

11 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 — Ота-оналар учун, 8.25 — Концерт, 9.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари, 10.30 — Шарқ куйлари, 11.10 — Экран янгиликлари, 11.20 — Куйлар, 12.15— Эрталабки салом (Москва), 13.00 — Концерт (чорвадорлар учун), 13.30 — Концерт, 15.20 — «Ойдин — янги ҳаёт куйчиси», 18.0 0— «Ёшлик» радиостанцияси, 18.40 — Қозоқ куйлари, 19.20 — Эстрада куйлари, 20.00 Навоий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар, 21.20— Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.00— Дунё харитаси олдида, 22.10 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 23.10 — Концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт, 19.00 — Симфония мамлакатига саёҳат, 20.00 — «Юность» радиостанцияси (Москва), 21.00 — Тожик классик куйлари, 21.30 — Чет эл эстрадаси.

Теле-видение

10 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.40 — **Ота-оналар университети.**

19.25 — **Эртаги кун программаси.**

19.10 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади

Рус тилида: 18.25 — **Илмий-оммабоп фильм,** 18.45 — **Тошкент янгиликлари,** 18.55 — **Телеспектакль.**

Ўзбек тилида: 20.05 — **Замондош** (телеочерк), 22.20 — **Тошкент янгиликлари,** 20.30 — **Концерт,** 21.10 — **Беш йиллик одимлари** (телефильм), 21.20— **Севги афсонаси** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 10/XII да **Санъат усталари концерти,** 11/XII да кундуз **Дилором,** кечқурун **Боғчасарой фонтани.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/XII да **Ўғирланган умр,** 11/XII да кундуз **Оқ кабутар,** кечқурун **Ой тутилган тунда.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Ўзбек цирки,** йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан ва қизиқчилар группаси.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/XII да **Тошболта ошиқ,** 11/XII да кундуз **Ота ўғли,** кечқурун **Маҳтумқули.**

Кинотеатрларда

10 ДЕКАБРДА

Улар солдатлар изидан бордилар (кеч соат 7 ва 9 да) — «ЧАЙКА».

Бабетта урушга боради (кеч соат 6, 8 ва 9-45 минутда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ташвишли оила — НАВОИЙ номли (кечқурун).

Муддати тонгда тугайди — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Муддати тонгда тугайди (тоқ соатларда), **Ташвишли оила** жуфт соатларда)—«ДРУЖБА».

Ганга ва Жамна (1 ва 2-серия) — «МИР» (кечқурун).

Уруш ва тинчлик (11/XII да кундуз ва кечқурун) — **Санъат саройи.**

Ташвишли оила (кечқурун)—«МОСКВА».

Қизил соқол — СОБИР РАҲИМОВ номли (кечқурун).

Қизил соқол — «ВОСТОК» (кечқурун).

Шаҳарда масхарабоз — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Қизил соқол (кеч 6 ва 9 да), **Чангда қолган гул** (кеч 8 да)— «СПУТНИК».

11 ДЕКАБРДА

Партизан каккулари— «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да) **Ташвишли оила** (эрталаб 11-45 минут. кундуз 1 ярим ва 3-15 минутда), **Улар солдатлар изидан бордилар** (кундуз 5, кеч 7 ва 9 да) — «ЧАЙКА».

Шаҳарда масхарабоз (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 4 да), **Бабетта урушга боради** (кундуз 2, кеч 6, 8 ва 9-45 минутда)— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ташвишли оила — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Муддати тонгда тугайди — (тоқ соатларда), **Ташвишли оила** (жуфт соатларда) — «ДРУЖБА».

Ганга ва Жамна (1 ва 2-серия) — «МИР» (кундуз кечқурун).

Уруш ва тинчлик (кундуз ва кечқурун) — САНЪАТ САРОЙИ.

Дўстим Колька (эрталаб соат 10 да), **Ташвишли оила** (кундуз ва кечқурун)—«МОСКВА».

Қизил соқол — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Қизил соқол — СОБИР РАҲИМОВ номли. (кундуз ва кечқурун).

Шаҳарда масхарабоз — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қизил соқол (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9 да), **Чангда қолган гул** (кундуз 1.5 ва кеч 8 да). **Муддати тонгда тугайди** (эрталаб 11, кундуз 12 ва 4 да) — «СПУТНИК».

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

11 декабрь кундуз соат 12 да 7—10 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича

«Муқимий ва Фурқат асарлари музикада» деган темада

БИРИНЧИ

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Лектор — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, музикашунос **Илёс Акбаров.**

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Шаҳодат Раҳимова, Ғулом Абдураҳмонов,** Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Меҳри Абдуллаева, Дилором Шерова, Қундуз Миркаримова, Тоштемир Шарипов,** солистлардан **Ҳолисхон Қодирова, Ғафур Азимов** ва ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Абонементлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида соат 12 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

11 декабрда Ўзбек давлат филармонияси ва эстрада артистларининг

КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар: VI Бутуниттифоқ фестивали лауреати, Тўхтасин Жалилов номли ўзбек халқ чолғу оркестри, ўзбек ашула ва рақс ансамбли, Ўзбекистон ССР халқ артисти — **Ғулом Абдураҳмонов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Дилором Шерова, Тоштемир Шарипов,** солистлардан **Ҳолисхон Қодирова, Гулшод Отабоева, Инна Горлина, Дилбар Фаёзова, Турсун Ғиёсов, Зебо Аминова, Вилоят Оқилова, Фахриддин Дўстмуҳамедов, Хайриддин Фаёзов, Раббим Ҳамдамов.**

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида соат 12 дан сотилади.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИГА

уборщицалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 10-уй, кадрлар бўлими.

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР ҲАМДА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбек тилида чиқадиган

„ТОШКЕНТ ОҚШОМИ“

ва рус тилида чиқадиган

„ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ“

НОМЛИ КЕЧКИ ГАЗЕТАЛАРГА ТУРЛИ ХИЛ

ЭЪЛОНЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти. 3. қават 41-хона (якшанба кунларидан бошқа ҳар куни кундуз соат 2 дан 4 гача).

Жаҳон ойнаси

ВЕСЕЛИНОВО ҚИШЛОҒИНИНГ ОБИДАСИ

Ямболь округининг Веселиново қишлоғида бундан чорак аср илгари Харьков трактор заводи ишлаб чиқарган эски занжирли трактор эҳтиётлик билан сақланмоқда. Веселиноволиклар бу пўлат арғумоқни севиб, уни Болгарияни турклар зулмидан озод қилган рус халқининг тимсоли бўлган ном билан «Иван амаки» деб атайдилар.

1940 йилнинг сентябрь ойида Пловдивда халқаро ярмарка очилиб, унда Совет Иттифоқи биринчи марта қатнашди. Советлар павильони энг гавжум павильонлардан бири эди. Таассуротлар дафтарида жаҳондаги биринчи социалистик давлат, унинг ажойиб ютуқлари, болгарларнинг совет халқига биродарларча ҳис-туйғуси ва бошқа кўпгина илиқ сўзлар ёзиб қолдирилган эди.

Веселиново қишлоғининг бир группа деҳқонлари ҳам ярмаркада бўлишди. Веселиноволиклар ерни биргаликда ишлашга яқиндагина ўтган эдилар. Шунинг учун ҳам улар мамлакатимиз қишлоқ хўжалик машиналарини зўр қизиқиш билан кузатдилар. Ярмаркада «ХТЗ» маркали ажойиб трактор ҳам бор эди. Деҳқонлар уйларига қайтгач, виставка ҳамда Советлар павильони тўғрисида сўзлаб бердилар. Қишлоқ аҳолиси тракторни сотиб олишга қарор қилди. Нима қилиш керак? Ҳукумат воситаси билан олишнинг иложи йўқ; чунки ҳукумат уларнинг кооперативлаштириш фикрига қарши бўлиб, уларни қувватлай олмас эди. Тўғридан-тўғри советлар савдо ваколатхонасига мурожаат қилинса, нима бўлади?

Шундай қилдилар ҳам. Советлар ваколатхонаси уларнинг илтимосларини дўстона қабул қилди.

Совет машинаси — Жанубий Болгария йўлларидан ўзининг янги турар жойига келганини кўпгина қишлоқ ҳамда шаҳар аҳолиси ҳанузгача сақлайди. У кўп йўл босди, шунинг учун ҳам тракторчи Христо Колев ҳар бир аҳоли яшайдиган жойда узоқ вақт дам олишга мажбур бўлди. Трактор олдида юзлаб одамлар йиғилар, ўз-ўзидан митинглар ташкил қилинар, бу йиғилишлар болгар-совет дўстлиги намойишига айланиб кетарди.

«Иван амаки» трактори Веселиново қишлоғи далаларида қизғин ишга солинди. Бу орада уруш бошланиб кетди, гитлерчилар Болгария ерларини босиб олди. Лекин веселиноволиклар босқинчиларнинг дўқ-пўписаларига қарамай, коллективчилик асосида меҳнат қила бошладилар. 1942 йили мамлакатда партизанлар ҳаракати бошланиб кетди. Кўпгина қишлоқларнинг аҳолиси қўлга қурол олиб, коммунистлар билан ҳамкорликда тоғда ўз мамлакатининг озодлиги ҳамда мустақиллиги учун курашди.

Мамлакат озод қилингандан кейин веселиноволиклар ўзларининг ҳақиқий кооператив хўжаликларини ташкил қилдилар. Эндиликда у ўзига бир неча қишлоқни бирлаштирган, Ямболь округининг энг гуллаб яшнаган мустаҳкам хўжалиги ҳисобланади. Кооператив далаларида ўнлаб тракторлар, комбайнлар ва кўпгина қишлоқ хўжалик машиналари ишламоқда. Кооператорлар ўзларига янги уйлар, мактаблар, шифохоналар ва клублар қуриб олдилар. Дон, сабзавот ҳамда мевадан юқори ҳосил етиштирмоқдалар.

«Иван амаки» ўзининг иш муддатини атаб, дам олмоқда. Веселиноволиклар уни қимматли обида, болгар-совет дўстлигининг рамзи сифатида эҳтиёткорона сақламоқдалар. Айниқса пионер ва мактаб ўқувчилари — округда биринчи марта кооператив тузган кишиларнинг невралари уни авайлаб сақламоқдалар.

София.

Дмитрий БОЧАРОВ, ТАСС мухбири.

ЖЎЖА ВА ЁРУҒЛИК

Бухарестнинг Тинкэбешть деган жойида паррандачилик комбинатининг жўжалар парвариш қилинадиган хонасида куни-тун электр чироқлари ўчмайди. Бу муассаса мутахассислари ёруғликнинг тўғри режими қўлланилса жўжа тез ўсади, товуқларнинг маҳсулдорлиги ошади деб ҳисоблайдилар. Биринчи етти кунликда чироқлар фақатгина ярим соатга ўчирилади. 5-18 ҳафталик жўжалар учун кун 8 соатга қисқартирилади. Кейинчалик эса бир суткада ёруғ вақт 17 соатга етгунча, ҳар куни 20 минутга кўпайтирила борилади.

Тинкэбешть комбинати — кейинги йилларда Руминияда қурилган энг йирик паррандачилик фабрикаси ҳисобланади. У ерда 60 мингта товуқ боқилмоқда. Комбинат ҳар йили бир ярим миллион тухум топширяпти. «Скинтейя» газетасининг хабар беришича, комбинат Руминияда биринчи бўлиб сариғи иккита бўлган тухумдан жўжа очирди. Мутахассислар бундай товуқлар ҳамда уларнинг пуштини кузатиб бормоқда.

Бухарест.

Дмитрий ДИМОВ ТАСС мухбири.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 22-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор В3-02-49 дан В3-02-58 гача. Қўшимча телефонлар: секретариат ва иллюстрация бўлими — 5-62; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари бўлими—3-66; саноат, қурилиш ва шаҳар хўжалиги бўлими — 3-66; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 7-83; фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлими — 7-83; физкультура ва спорт бўлими — 3-79; Ахборот бўлими — 3-78; (шаҳар телефони В3-65-57); хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 3-79; эълонлар бўлими — 5—07 (шаҳар телефони — В38142).

10 ДЕКАБРЬ, 1966 Й. Р. 08980. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр. Г. 2920.